

309313 వత్రిదినము | వ క టిం వ (బడును

VOL. 5.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జనవరి నెల 2 వ తేది గురువారము

నెం 224

సంపుటము. 7

కా శ యు క్తి నా మ నం వ త్ప ర మా గ్గ శి ర మా న బ హు శ అమావాస్య 30.

సంచిక 224

సుందరము !

లాభకరము !!

ఉపయోగము !!!

ఆందమైన 1919 క్యాలండరు

నవంబరు నెల 15-వ తారీఖు నుండి జనవరి నెల 31-వ తారీఖు లోపుగ

మా మందులను 6 రూపాయలకు నొకేసారి గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా గొనువారలకు ధర క్షింపి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక, మందుగా చీట్లు కంపెనీవారికి క్యాలండరు కేరకున్న వో మా జవాబుదారి యుండదు.

కొలది ప్రతులమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కాకలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనట యుక్తము.

తామర తైలము

పండ్లపొడి

మోహనితైలము

డబ్బీ 1-8 0-6-0

డబ్బీ 1-8 0-2-0

సీసా 1-8 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపదము

దగ్గు, తైలము, కడికెము, రొమ్ముపడికెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,

బెణుకులు, మొదలగు నొక్కలకు దివ్యామృతము.

చక్కడబ్బీతో వెల రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-8 రూ. 5-6-0. పోస్టుఖర్చులు చేతు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ప్రోవోడ్లు, బొంబాయి.
3, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

తమ కార్యములను సకాలములో నెరవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందరును

"ఎలెక్ట్రా" వాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు.

సరియైనకాలములో తమ సంకేతిక స్థలములకు పోగలరు.

"ఎలెక్ట్రా"

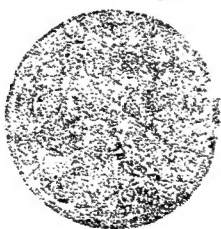
(1049)

ఎలెక్ట్రా లివరు నడక

చాల దిక్కుముగనగును.

గడియారములయొక్క శ్రేష్ఠమైన

పరికరములతో చేయబడినది.

తెన్నులో 1914 సం॥న జరిగిన

కాతీయ వస్తుప్రదర్శనమున గృహము

సినిమా ఎలెక్ట్రావాచికి గొప్పబహుళత

(గృహం ప్రీత్య) బహుగృహిణి.

గొప్ప బహుళమునము.

గ్వా లె ట్ కం వె నీ, స్విస్ మే డు.

నమ్మక మైనగడియారములు. చొకధరలు. పలువిధములగు వాచీలుగలవు. ప్రతిచోట నుదొరకును.

ఏడంట్లు: జి. ఇ. సంపత్తుశెట్టి అండుకో, ఎన్స్లనేడు, మదరాసు

అమృతార్ద్ర వ అవశ్యమము.

ఈ అమృతము రక్తమునుబద్ధిచేసి పిర్వమును మోచిం
ది బలమును కలిగించి యుష్ణోమనము చేసి శరీర కాలి
కుంటుల పోగొట్టును. మెదడును చల్ల చేసి కఠినమునకు
తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘక్షయ, శ్రేయము, కలకొప్పి,
రొమ్ముకొప్పి మొదలగువానిని తత్పర నివారించును.

(219) అర్ధపాన డబ్బీ 1-8 రూ. 2-0-0-0.

వైద్యకౌశ్రి మణిశంకర్ గోవింద్,

అశంకనిగ్రహ కౌమధాంశం, 187, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మలయ చందనము

(3251) పెగ్గోగమునకు మకారము

యందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎరిగిని

తెలియదు. పరిష్కరము లేదు. కిరికారి

మున్నగు కఠినదిట్టల పనిలేదు. రుచ్య

మైన మా మలయచందనము ఎటుల

తెలుపు, పచ్చ అను మాడు విధముల

పెగ్గోగమునకు మును ప్రాబల్యం మాహును. డబ్బీ 1-8 2-0-0

గంధర్వశార్మసి, రాజమండ్రి.

కుంకుమపువ్వు:—మా యొక్క శూన్యనిమాయ

గల కుంకుమపువ్వు నెల క్షింపబడినది. కాకలసినవారు
వెంటనే తమ ఆర్డరులను రిజిస్టరు చేయించుకొని నూతన
సంకల్పన క్యాలండరు నొకేసారి పొందు బుధితము. (1897)
ఎన్. వారాహుని అండుకో, 31 మాచ్యువీధి, ప్రోవోడ్లు, బొంబాయి.

లోక ప్రసిద్ధి చెందిన జపుళిదినుములు.

సరఫరమైన వెలు! చాచుకు ఉన్నకావడము !!

సాగనైన వెలుగుకొను కొంగు గల కంది పట్టుచీరలు
రూ 20 లు మొదలుకొని రూ 50 లు వరకు, పట్టుచీరలు
రూ 2 లు మొదలుకొని రూ 5 వరకు. హోమ్‌మేడ్ల వీరలు
మొదలగు జపుళిదినుములకు క్రింది నిలబడునట్లు ప్రాయము.
1400 విత్తల్ అండ్ కంపెనీ, కంచి.

ఫౌన్టెన్ పేనాలు : వెండి సామానులు.

బ్లాక్ బర్డు రూ. 8-12-0, వాటర్ మాస్క్ 7-8-0, నే ఫెటె వాటరు
మాస్క్ 11-0-0, స్పాక్ 7-0-0, సెప్టా(210)4-0-0, మంచి
గడియారపు వెండిగొలుసు 6-8-0, టెక్స్ (4) 1-12-0, చేతి
బటన్లు 1-12 0, సరస్వతి, లక్ష్మీ మొదలగు 2-8-0 క్లిప్స్ 1-4-0.
R. K. Nathan & Co., Triplicane, Madras.

కారకం బ:— ఇది శ్రీ భర్తృహృదయ నామ వాటకము.
కంఠాదురాచార సంస్కరణమునకు ముఖ్య ముద్రాకావ్యము.
అందరకు పరిచితకలయైన రూ. 0-4-0-0 పోస్టేజీ చేతు.
ఇచ్చుభక్తికావ్యాన్ని 7 రూ.ల కెట్టికిని పొందరాదు.

301 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

వండితులవారి సిద్ధాపథములు.

లో కొముముహూర కస్తూరిమా త్రిల విశ్వవైద్యనని
క రి కిం పు ను.

ప్రతి వర్షమునకు ఒకటి రెండు సీసాలు విక్రయించ
బడుచున్నది.

ఇండియానా మూలము కాక; అగ్ని, నీలికా
మరియన్స్, గోవా, కేర, విత్రిక, మాన్యుక్రి, మున్ను
ప్రత్యేకములవారు మాది నీ సిద్ధాపథమును, ఉపయోగించి
యెన్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక కోకాయువార" కత్తూ
మూలం నీసా మి యింటి నున్న మొదల, మాటికి కైయ్యు
సనుచుమును, మేకింది, మొర వెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.
కీరలము, కీరవాతము, అశిర్వము, సార్వభౌమము
బ్ల్యము, మాండ్లము, మలబర్కము, దగ్గు, కెజులు కొప్పి
బలహీనత, అవాశిష్టము, చెట్టచీకెలతో గలుగు వివారము.
విన్నదిట్టలకు సులువ బ్ల్యము, దగ్గు, వా ముపు, మరియ
కేరీ కోకాయువారు, ఈ సిద్ధాపథము కేరనతో కాశ్యర్యమున
పొయి మునుగు గలగును.

శ్రీ శ్రీకాలలో వకే విధముల బ్రతుకట్టిము ముద్రాగూ.
రములకు కర్మాటక మూలకలనుండి యావధములకు
తమారు చేయించుదురు.

శ్రీ శ్రీకాలలో వకే విధముల బ్రతుకట్టిము ముద్రాగూ.
రములకు కర్మాటక మూలకలనుండి యావధములకు
తమారు చేయించుదురు.

శ్రీ శ్రీకాలలో వకే విధముల బ్రతుకట్టిము ముద్రాగూ.
రములకు కర్మాటక మూలకలనుండి యావధములకు
తమారు చేయించుదురు.

శ్రీ శ్రీకాలలో వకే విధముల బ్రతుకట్టిము ముద్రాగూ.
రములకు కర్మాటక మూలకలనుండి యావధములకు
తమారు చేయించుదురు.

శ్రీ శ్రీకాలలో వకే విధముల బ్రతుకట్టిము ముద్రాగూ.
రములకు కర్మాటక మూలకలనుండి యావధములకు
తమారు చేయించుదురు.

శ్రీ శ్రీకాలలో వకే విధముల బ్రతుకట్టిము ముద్రాగూ.
రములకు కర్మాటక మూలకలనుండి యావధములకు
తమారు చేయించుదురు.

శ్రీ శ్రీకాలలో వకే విధముల బ్రతుకట్టిము ముద్రాగూ.
రములకు కర్మాటక మూలకలనుండి యావధములకు
తమారు చేయించుదురు.

శ్రీ శ్రీకాలలో వకే విధముల బ్రతుకట్టిము ముద్రాగూ.
రములకు కర్మాటక మూలకలనుండి యావధములకు
తమారు చేయించుదురు.

33-వ అఖిలభారత దేశీయ మహాసభ

ధీర్ఘిలో సమావేశమగుట

[మా స్వకీయవిలేజుకుని యెద్దనుండి]

సోమవారమున అభిప్రాయములు

ధీర్ఘి, డిసెంబరు 30:

వర్తమానమహాసభ నిర్వహణము చాల ఉత్సాహముగ నున్నది. ఇది చాల కాలముగా నుండెను. కుపాన నీచిన మరునాడు అదేవిధో సచ్చటచుట చెల్లు మాలియే రీతిగ వాల్చి ప్రజలను తీర్చుచునో అట్లునే ప్రతినిధులకు ప్రజలను రాజీయంబున. అనేకమంది సభ్యులను పోయినట్లుండెడిది. మొత్తముగా ఉత్సాహము చాల తగ్గియుండెను. అధ్యక్షులు 12-15 గంటలకు సభకు విచ్చేసిరి. వాతావరణము లయిన నెలక 12-80 గంటలకు సభ ప్రారంభమయ్యెను. తక్కిన మూడు రాజధానులలో సమావేశమగు నిధియంతట పంజాబునాథ నుంచువలయునని కోరినది మొదటి తీర్మానము. ఇది రాష్ట్రీయంగా ముఖ్యమైనది నైయుండవచ్చు. ఏక ప్రాప్తవాసుల యుత్సాహములకు తక్కిన సభ్యులందరము తానూను గన్పించలేదు. తీర్మానప్రతిపాదకులకు పండిత రాం భుజుల తాదరిగాను ఉరుమాభావమును దుపయ్యసించుచు పంజాబుతో జయ్యెను. పురాతనపుత్రుని ప్రస్తుతపు గొప్పతనమును, దానియందలి గొప్పనదులను, వైదిక నేలను, విద్యాభివృద్ధిని వివేచముగ ప్రకాశించెను. తీర్మానమును బలపరచిన వారును వాదన గాని చెప్పిన యంశములనే చెప్పుచు తక్కిన రాష్ట్రములకలెనే పంజాబునాథ స్వకరీపాలన కర్తృక గలిగి యున్నదని.

ఇటీవల దేశీయమహాసభలోని అత్యంత అభివృద్ధి కలుగు కాలములను తొలగించి సంధిపరీక్షాగ రాజకీయ సేరకుల నందరిని విడుదలచేయవలయు నను రెండవ తీర్మానమును వివేచించుటగాను ప్రతిపాదించిరి. పాటుగాను రాజకీయముల వివేచనమును ఖండించి ఈ కుట్రలకన్నిటికిని నిరంకుశాధికార ప్రభుత్వమువారి చర్యలే వారణములని చెప్పిరి. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ మొదలుగారు వాతావరణమును నడపు దట్టి రహస్యప్రయత్నములు లేవు. దేశీయమహాసభ యనుమానమును వారి అత్యధికార కానములను ఇట్టి కుట్రలను పేకపించినది యతడు చెప్పెను. రాజకీయములను తనపై సేరములను మోపించుటకు పాటుగాను వారి మాటలను ఖండించిరి. తానందులకు రాజీయము చెప్పినను అపని మాత్రమకు చేసిపోయెను. తీర్మానము నకే నుపపాదించుచుటకుల నతనికిట్టి అవకాశము చిక్కెను. సభ్యులు మున్నేగాను తీర్మానము ననుసరించిన నెలక కాలబద్ధముగ లేదు గాన సంధిపరీక్షాచర్య నావలసినదని అధ్యక్షులు కోరిరి. అనంతరము తీర్మాన మందలిచేతను అంగీకరింపబడెను.

స్వయంనిర్ణయ సూత్రతీర్మానము నుపపాదించుచు బె నంటుగారిచ్చిన ఉపన్యాస విడిచిన మున్నీ యుపన్యాసములందు ప్రకటనగా నున్నది. హిందూజాతి పూర్వజాత్యుల నామెనికేమముగ ప్రకాశించి ప్రస్తుతము స్వయంనిర్ణయ సూత్రములకు అనుసరమని తెలిపిరి. ఈ తీర్మానము చాలవరకు స్వకరీపాలనా తీర్మానమును బోలియుండెను. మాటలు రెండును ఉద్దేశమునందు రెండు నొక్కటియే యగుటకుల నభేదిచెప్పుట కష్టము. బెంటుగారి రాజకీయ యోజనాను అమెపామన్య వైఖరియు నవివర్తనములు. అయిననామె ప్రత్యేకాంశముల నంతగా పాటించదు. అని సామాన్యాంశములలోనే లయమొందునని అమె తాత్పర్యము. ఈ తీర్మానమును సి ఆర్. దానుగానును సోపని తేదిగానును బలపరచురని యుండెను గాని వా రెవ్వరును మాట్లాడలేదు. అయినను తీర్మానము ననుసరించి బలపరచిన వారును మంచి యుత్సాహముతో నుపయోగించి సభ్యుల ఆహ్లాదమును జూపి గాసిరి. తీర్మానములతో తానూనుతో సంగీకరింపబడెను.

సరభావేనాథరాజగారు పురుషులకట్టిస్వారంత్రియము అందునో స్త్రీలకునట్టిస్వారంత్రియముండవలయునని స్వయం నిర్ణయ సూత్రము ననుసరించి యుక్తతీర్మానము నుపపాదించి పురుషులకు స్వయంనిర్ణయాధికారమును స్త్రీలకు నుండవలెనని చాడరాజీ అననూయగాని వియును మూర్ఖు చాల భాగుగ నుపయోగించిరి గాని తక్కిన వారు మాత్రమట్లు చేయలేదు. వారు గృహస్వారంత్రియముల గోర నెంచి

కో రాజకీయ స్వర్యముల గోరనెంచికో భాగుగ వివేచనము కాలేదు. రెండవ కాలమునని వారియజ్ఞత్యము కానోవు. బాహ్యులగాను హిందూజాతి స్త్రీలకుమూర్ఖు చేసిన ప్రకంప చాల ప్రతిపాత్రము స్త్రీలస్వర్యములను సభ్యులు గ్రహించునట్లు చేయుట అంతకేమైన పనికాదు. ఇకోపా మహా సంక్రామము వివిధతన. సభ్యులకు చాలఉప రించెను. అయి ననందలు నొకేవిధమున దాని నుపయోగించలేదు. హిందూ జాతి యుద్ధమున చాల సహాయ మొనరించెను గావున దానికీ రాజకీయస్వారంత్రియము నీయవలయునని కొందఱును, యుద్ధము వలన ప్రపంచపు దృక్పథము మారి స్వయం నిర్ణయ సూత్రములకును వ్యాపించుటచే హిందూజాతియనకు తప్పక స్వకరీపాలన నీయవలయునని కొందఱును చెప్పిరి. మొత్తముగా పండితులకు రుచి కాలములను చాల భాగుగ చెప్పిరి.

నేటి సమావేశములో కొంతమంది మితవాద వాయువులయొడ సభ్యులు వివేచనముగ తమ వైఖరిని మార్చినట్లున్నది. అందుకు నూడ మితవాదులును సభ్యులును వివేచనాత్మకమును జాత్రుమకల్పిరి. సభ్యులు నిరంతరము ఉపన్యాసకులను హిందీ ఉరుమాభావలం దుపయ్యసించ గోరుచుండుటవలన చాలవరకు కాలపారణము జరిగెను. పండితొలది స్వకరీపాలనా సభ్యులమృతువలనను వారి కాంగ్ల భావ రాకుండుటకులను ఇట్లు జరిగి యుండవచ్చును. మరియు రాష్ట్రీయభిమానులు వివేచనమును నిరసించుట వలననూడ నిట్లు జరిగియుండవచ్చును అంగ్లభావను సామాన్య భావగ కొంత కాలముకర రై న సం గీ క రిం క తు వ్వు జాతీయభావను గూర్చి చాల యుబుంది కలంకమవునని తోచె డిని. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును రెండుమూడు భావలలో జరిగించుట వలన చాలకాలము వ్యర్థము కావలసి కచ్చును. ప్రాచీన: ఇందుకులననే ఈసారిసభ ఇచ్చినదములు పట్టియం దెవచ్చును. కాంగ్రెసు అవ్వడే అయియుమాటలు సమాజక మైనది. ఇంకరేకటితోనైన సభకుమరింత గలిగిన అభ్యుత్థము చాల సమర్థులని చెప్పదలచు కార్యకర్తావలంబలన నూడ కొంత కాలవికంబనము గలిగెను.

అయిదవ దినచర్య

ధీర్ఘి, డిసెంబరు 31:

డాక్టరు మానుగారి తంతివార్త

నేటిదినమున 12 గంటలకు సభ ప్రారంభమయ్యెను. అప్ప డధ్యక్షు డి టుపయ్యసించె: ఇదివరకు డాక్టరు మాను గారిక సానుభూతి పూర్వక తంతివార్త నొసంగి రని తెలి నీయే యున్నది. వీరివును, తా మా తంతివార్త నంతలేదని యు, తా మాక్రమించు ప్రస్తుతస్థితియం దిట్టి తంతిపంపుట అలంబనమనియు తెలుపుచున్నాడు. ఎచ్చటనో యిందుల కక్రమము జరిగి యుండవలెను ఇందులకు నేను వింతిల్లుచు చున్నాను.

కేపుటపునుండి సందేశము

కేపుటపునుండి వచ్చిన యాక్రింది సందేశము సభ్యు లుద్దేరకు జదివి వినిపించె:—“యీ ప్రపంచసంక్రామము నంతము నొందించుటకు భారతజాతి మొనర్చిన ధైర్యముల సా హాయ్యమునకు ఇచ్చటి భారతీయుల అభినందనములు. భారత జాతియనకు సంపూర్ణ బాధ్యతాముత ప్రభుత్వమును, సంపూ ర్ణబ్రిటిషు పౌరస్వర్యములను యొకండు టవరకుని కాంగ్రె గు సభవారు దృఢముగ తెలుపవలెను. ఇట్లు దక్షిణాఫ్రికా లోని భారతీయులు.”

భారత జాతిము: సంధిసభ

సి. ఆర్. దానుగారి క్రిందితీర్మానము నుపపాదించిరి. “సంధిసభలో లోకమాన్య తిలకుగారిని భారతజాతి ప్రతినిధిగ నీ సభవారు నియోజింపుచు ప్రభుత్వమువారి రిండులకు తగిన యేర్పాటు లొనర్చి, తిలకుగారిని, రాజప్రతినిధికిని, అంగ్ల జాతి ప్రధాన మంత్రికిని, సంధిసభకును తంతివార్తల సేవక లెనెను.” ఈ విషయమై మొపయ్యసించు టవరకునను. సంధి సభలో భారతజాతి ప్రతినిధిని భారతీయులే యున్నకొనవలెను.

కాని ప్రభుత్వమువారే యీ పని కోని నియమించుటవలన యీ సూత్రములంబింపబడింది. కావున ప్రజలే తమ ప్రతి నిధి నెన్నుకొనునట్లు యేర్పరచు టకర్తము.

వి. జి. హాల్దియనుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

వి. చక్రవర్తిగారి సవరణనుపపాదించిరి: “ప్రస్తుతా భావముగాని, సంధి వియమముగాని, చర్చించుటకు యేర్పర చేసిన వలసరాజ్యములకలెనే భారతజాతి యెన్నిక ప్రతి నిధులను పంపుట వ్యాపించుని కాంగ్రెసు సభవారు తెలుపుచు న్నారు. కాల పరిమితి లేక పోవుటచేతను, యీ వైకోరిక సాధ్యమౌచు ప్రభుత్వమువారి అనుమతిని బడయు నను విశ్వాసముతోడను యీ సభవారు లోకమాన్య తిలకు, ఎమ్. కె. గాంధీ, సయ్యదు హుసేను ఇమాముగార్లు భారతజాతి ప్రతినిధులుగ సంధిసభ కన్నుకొను చున్నారు.” ఈ సవరణ నుపపాదించుచు, యిది దానుగారి తీర్మానానుగుణ్యముగనే యున్నదని చక్రవర్తిగారు నుడిచిరి. మోరీలాలు సెహరాగారు డివిక బలపరచిరి. సి. ఆర్. దాను గారి సవరణను అంగీకరించిరి.

పండిత రాధాకాంత మాకర్తగారు తీర్మానము నుడి రించుచు, స్వతంత్రజాతియులకు జాతియే సంధిసభకు వచ్చుర నియు, యిట్టి తీర్మానమువలన ప్రపంచముయొక్క గౌరవము చునము గోల్పోవుచుమరియు నుడిచిరి. వలసరాజ్యముల ప్రతినిధులు ప్రజానియుక్తులుగాను, వారు ప్రభుత్వమువారిచే నియోజింపవలెనవారు. వలసరాజ్యములు ప్రజాస్వామ్యములను మాట నిజము. కాని, భారతజాతి ప్రతినిధులు ప్రభుత్వ విశ్వా సమునకు పాత్రులుగాక, ప్రభుత్వాభిప్రాయ మునకు భిన్నములగు ప్రజాభిప్రాయములను వ్యక్తీకరించునట్లు, అట్టివారికి వలసరాజ్యములెట్టి గౌర వము జూడగలవో చేర చెప్పవలసరము లేదు. స్వకరీపాల నము లభించువరకు మన మిట్టి కష్టముల ననుభవించవలసినట్టి సవరింపబడిన తీర్మానము ఆమోదిత మాయెను. వీ నెంటువచ్చు రామస్వామిఅయ్యగారు, రాధాకాంతగారు తీర్మా నమునకు ప్రతిపాటుగా వోటునిచ్చిరి.

సంక్రామ ధనసహాయము

“సంక్రామ సహాయము భారతజాతి ముఖ్యమందిన అధికకష్టములను యొందియు, ఇంకను యెక్కుడు భారము నీజేమునై మోపుటచే జాతీయతల కపారావృత్తము సంధి వింతునను బ్రోత్సహమును యొందియు, సంక్రామ మంతయు నొందినది గాన, 50 పిలియును మేయరు విధించవలసిన 450 లక్షల పానుల యుద్ధభారమును విధింప వుండవలయు నని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.” అను తీర్మానమును సో దిస్తా పెట్టిటుగా రుపపాదించుచు కాననసభలో వీ తీర్మానము గూర్చి ప్రజాభిప్రాయము కనుగొనుటకు తగినకాల పరిమితి నొసంగి రని తెలిపి యుండిరి. ఈ తీర్మానమున కనుకలముగ వోటునిచ్చిన అనధికారసభ్యులకు నిజపరిస్థితులు తెలియునని తోచదు మరియు సామాన్యకాననసభలో ఈ తీర్మానము గూర్చి అనధికారతల వోటునిచ్చుట కర్హులని నిర్ణీతమైంపును, వారి తీర్మానము వారిరాజధక్తిని వైదొల్యునని నిష్కర్షగ తెలుప బడినది జాతీయ కాటకావృత్తియొప్పుది; వర్తములులేవు. కావున ప్రభుత్వమువారి భారమును భారతజాతియందే తొల గించు టవరము.

యమునాదాగు వ్యారకాదాగుగారి తీర్మానమును బల పరచుచు, యీ విషయమున ప్రభుత్వమువారి కలంబించిన విధానము ఆయుక్తముగ నున్నది.

తీర్మాన డెంగీకృతమాయెను.

సమావేశ సమాప్తము.

హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును కలహములు సంభవించినప్పుడు వానిని పరిష్కరించుట కోక సమావేశం సంభుమును సర్ దిస్తా పెట్టిటుగారి యాజమాన్యమున యేర్పరచ వలెనను తీర్మానమున్నదని అభ్యుత్థులు నుడిచెను. ఇందులకెవ్వ రును అటంకపరులరని చెప్పవచ్చును. కాని యీ తీర్మానము తెలుపు భావవిషయమున అభిప్రాయ భేదమునచ్చినది. అనేక సవరణలు గానవచ్చుచున్నవి. డివిచర్చ నిపును అనీచేయవలసి నందులకు దింతిల్లుచున్నాను. ఈ విషయము భారతజాతి కాంగ్రెసు సభోపసంఘమువారి పరిష్కారమునకు బంపబడును.

వీర్యుట వీ క్రిందితీర్మానము అభ్యుత్థులచే యుపపా దించబడి, ఆమోదితమాయెను:—“సంక్రామము విజయవంత మగు నింతము నొందినందులకు ప్రీత్యాభిమానకు అభినంద నము లొసంగుచు, కాంగ్రెసు సభాతీర్మానానుగుణ్యముగ సామాన్యసభాధ్యతాముల స్వకరీపాలనమును ప్రపాదించవల

యొనని పార్వమేలువాటి అర్చనచుటకు నిర్ణయించి కే
లార్లు, మన్షీ, హర్షియను, పటేలుగార్లు అర్చన కయ
రుచేయ నియమించి తగిన యే ఆలయ భారత
కాంగ్రెసు సంఘమువారిని సభివా కోరుచున్నాడు.

ఇతర తీర్మానములు.

ఈక్రింది తీర్మానములను పిమ్మట కాంగ్రెసుసభ ప్రారంభి
కరించిరి:

అంగ్ల దేశమునకు సందేశము.

గా. గోకర్ణ నాథమిత్ర, విజయరాఘవాచార్యులు, గా
కపర్తి, గా.కేలార్లు, సి.ఆర్. దాసు, గా. పటేలు, బర్మట
ఆలీ, హరిజనమలాహ, మహావ్యూహులు అంగ్ల దేశమునకు బోధ
కాంగ్రెసు సంఘమువారు నియమించుకొనెదయ్యు, నియమి
తులను సందేశములు యీ కాంగ్రెసు తీర్మానములను గట్టిగ
తెలుపవలెనయ్యు, ఇందులకు వలయు ఖనమును రాష్ట్రీయ
కాంగ్రెసు సంఘముల మూలమున వసూలుచేయ వలయునని
య్య, దీనికి కేలార్లుగారు కన్వీనరుగ నియమించ బడినందు
యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

గోకర్ణ నాథమిత్ర గారు రంధులకోక సవరణము గావించి
సయ్యదు హస్తాను ఇయ్యను, హాకిము అగ్రాముఖానుగార్లు
కూడ యిందు సభ్యులుగ నుండవలెనని తెలిపిరి. మరియు,
సంస్కరణములను కాంగ్రెసు సభవారు నిర్వచించిన పద్ధతు
లపై వాంఛింపవలయునని నడిపిరి.

సి. ఆర్. దాసుగారు లేచి, యజ్ఞసింధు వాగ్యముల
నంగీకరింప రాదనిరి. ఇట్టి వాగ్యములను సంతృప్తరాష్ట్రీయ
స్వాతంత్ర్యమునకు వన ప్రతినిధులలో కొందఱు రెండుక పో
వచ్చును.

చక్రవర్తిగారి తీర్మాన మం క మాయెను.

ధిల్లీ సంగ్రహము.

ధిల్లీ యొక రెగ్యులేషను రాష్ట్రముగ నేర్పడిన,
దాని పీఠమును మహాత్మా కాశీనాథ సేనంగ వలెనయ్యు,
ధిల్లీ నగరమున కందలలో కనీస మిరవ్రుత ప్రతిభులైన యుం
డవలెనయ్యు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

అజ్మీరు నూర్వాదు.

ఈ గాజ్యమును రెగ్యులేషను రాష్ట్రముగ నిర్మించి,
యొక్క కభ్యులంకణం భామకృష్ణుల యొక కాసునసభ
కోసంగి, యీ రాష్ట్రమునందె యీవున యొక్క కభ్యులంక
కాననసభకు బంపవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

అలీపూర్ నూర్వాదు.

మహమ్మదాల్ సోదరులను విజయవలెనయ్యు యీ సభ
వారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

వలస రాజ్యములలో భారతీయులు.

సామాన్యమునందలి వలస ప్రదేశములలో భారతీయుల
యెడల చూడబడుచున్న భావములను యీ సభవారు ఖండిం
పును, సామాన్యవిభజనములను పుష్టి రాజ్యము గావించి
చిగ యనసంఘము భారతీయుల సత్త్వమును తొలగించవలెనని
యీ సభవారు అభిప్రాయము.

బ్రిటిషు కాంగ్రెసు సంఘము.

(1) బ్రిటిషు కాంగ్రెసు సంఘము యితర కాంగ్రెసు
ప్రతినిధులములతో సహకారముగ కృషి సహకరణము కాంగ్రె
సు యంత్రనిర్మాణమును ముగ్గులెను.

“ఇండియా” పత్రిక

(2) “ఇండియా” పత్రిక యొక్కను అకర్షించునట్లుం
దుటకై యేర్పాటుచేసి, ఆపత్రిక నిర్వాహక వర్గమున
భారతీయులను నియమించుటవలయు.

ప్రతినిధిత్వము.

(3) ఇదిగరకు ప్రతినిధి యగుములో సమముభాగము
బ్రిటిషు కాంగ్రెసు సంఘమునకు ప్రత్యేకింపబడుచున్నది.
వి యభ్యును అంగ్ల దేశమున ఉద్యమ వ్యాపకమునకు ప్రత్యే
కింప బడవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించిరి.

(4) ఈ ప్రైవేట్ కాంగ్రెసు యేర్పాటులొకటి, రాజ్యాంగ
సంస్కరణములని కోరుటకు బోధ సుభాగ్యమునకు అభి
రూఢితో సహకారము గలిగించుటకు బ్రిటిషు కాంగ్రెసు కమిటీ
వారిలో ఉత్తర ప్రభుత్వములను జరుగువలెను.

కాంగ్రెసు నిధి.

(5) కాంగ్రెసు 28-వ నియమమును మార్చుకొనించి
ధనమున భారతీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారికి పంపునట్లు,
ఆధామును వారు కాంగ్రెసు సభవారి అధికారముక్రింద

వినియోగపరచుకొను తీర్మానింపబడినది. భారత కాంగ్రెసు
సంఘమువారు తమ యిష్టముసారముగ అంగ్ల దేశమున గాని,
యితర ప్రదేశములలోగాని యాధామును కాంగ్రెసు ఉద్యమ
వ్యాపకమునకు వినియోగించవలెను.

కాంగ్రెసు యంత్రము.

కాంగ్రెసు యంత్రనిర్మాణమున వలయు మార్పులను
భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు యోచించి, యొక నివేది
కము నంపవలెను.

రైతుల ప్రతినిధులు.

రైతుల ప్రతినిధులకును, యితర బీదతరగతులకును
నా రోసంగిన ప్రతినిధి యగుమును 21-వ నియమము నను
సరించి వాచును చేయవలెను.

ప్రాంత రాజ్యసభ్యులు.

గతవర్షమున కాంగ్రెసు రాజ్యసభ్యులగున్న భూర్షి
రామస్వామిఅయ్యర్, శేషబిల్లెగార్లు గావించిన వాగ్యము
నకు యీసభ వారు తమ కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నారు.

నూతన కాంగ్రెసుదర్బారు.

గా. సి. జి. పటేలు, గా. పటేలు, గా. పటేలు, గా. పటేలు
గోకర్ణ నాథమిత్ర గార్లు 1919 సంవత్సరపు రాజ్యసభ్యులగు
కాంగ్రెసు సభవారు నియమించిరి.

భారతీయ బోధ విధానములు.

అయ్యర్లద, యూనానీ బోధవిధానములు భారత
దేశమున చాలబడుము నుజుకరించుటచే, వీనికి పాఠ్యాభ్య
సభాసమును కోసంగుచున్న ప్రాంతీయము జరుగువలెనని యీ
సభవారు భారతీయభూమిని కోరుచున్నారు.

మినటికి కాంగ్రెసు అభ్యుత్థానమునకు సమకూరును.

అభ్యుత్థాని అంత్యోద్యమస్వాగతము.

ఫీల్డి, డిక్లరేషన్.

రాయబహద్రులు ముల్తాను సింఘుగారు అభ్యుత్థాన వందన
తీర్మానములను సహకరించిరి. అందులకు ప్రభుత్వతరము
హిందీభాషలో చెప్పవలసిన అభ్యుత్థాని హిందూ మహమ్మదీయ
వికమత్యమును విశేషముగ ప్రకటించిరి. సభవారు వామోదత
ములను తీర్మానములను బట్టి చూచినచో, హిందూ మహమ్మదీ
య అభ్యుత్థాని మైత్రీనింపబడునట్టి చూచినచో, కర్మసాధన
దారుల ప్రతిభలను సభ వేలించుటను బట్టిచూచినచో, అన్ని
విధములను ఈవందనపు సభ చాల ప్రశస్తమైనదని వారు
కెప్పిరి. 5500 మంది ప్రతినిధులలో నుమారు 700 మంది
కర్మసాధన దారుల ప్రతినిధులందు కేంద్రీయమున నిభివందనయ
ము, ఇకముందు కాంగ్రెసుముల గాపాదవలయుటకు వేరవ
ప్రయత్నములు దీనిన ప్రకృతియు అగుననియు, వారంతికి మర
లిన వెనుక ప్రతి హిందూసంఘము కాంగ్రెసు కమిటీలను స్థా
పించి రాజకీయవిభజన వ్యాపకములను దీరియు వారు నమ్మ
చున్నారు. వైకము మూపులందరికిని కొంత బుద్ధి సంపదను
ప్రసాదించియున్నాడు. అందులకు వారిలో నందఱు ను
పిటికెనమును విడిచి వలయును. వారు అన్యాయమునకు
గడంగవలెను. అట్లున అన్యాయము జరుగునపు డెంగి
కరింపవలయును. వారికి బుద్ధ్యుతాయితీ పాలనము వాదా
నము చేయవలెను. ఇంక నది రాక తప్పదు. రేపేరావచ్చును.
అయిదేడవ వెనుకవైన రావచ్చును. అయిన ప్రతిగ్రామము
నందఱు క కాంగ్రెసు అభిప్రాయములను వ్యాపకము చేయట
కు మువారు కష్టములొనవలయును. అవటినిచెప్పితియందున్న
తన సోదరులకు కాంగ్రెసు అభిప్రాయముల నన్నిటిని బోధింప
వలయును. భారత స్త్రీలుగూడ కేశరాజకీయాభివృద్ధి నివహ
మున పాటుపడవలయునని యితడు కోరెను. అయిన నందఱు
నాలోచించవలయును. భాగ్యం మెకటిగలదు. భారతదేశీయులు
చాల బలహీనులగు నున్నారు. మరియు నింకొకటి లోబడి
యియున్నాడు. కాను డ్రింగ్ కోరి యాధీనము గుండు టులయె
లొండవలెను. దైవనిర్ణయము లేకుండుటను నే నెందరించెను.
వారందఱును విశేషప్రభు అగుటకై నొకరి నొక రెం
డెంపరాదు. హిందూ మహమ్మదీయుల అభిప్రాయభేదములను
తొలగించుట వారి పుష్ట ప్రయత్నముల సాలియందలెనా?
కేజులను సత్ప్రసన్నుతానుక సెంత కామిష్టుండవలయును?
హిందూవులకు మహమ్మదీయులకును పడవించుటచే వారి
మతకోర్కములను మార్చి వారికేలుటకు 700 మైళ్లదూరము
నందె అంగ్లయులు రావలయునా? ఇకముందు తమలోతమ
కట్టి అభిప్రాయభేదముల నుండకుండునటు హిందూ మహమ్మ
దీయ సోదరులు తగినయేర్పాటును చేసికొందరు గాకయని
కోరుచు వలయునని ఆందునిమిత్తము తమప్రాణమునైన నర్పిం

చుటకు తాను సంసిద్ధుడని అతడు పలికెను. ఏ హిందూ
వు దైవనిష్ఠుడని మహమ్మదీయుల కెట్టి మతపర మొనరించి
నను తానా మహాప్రావ్రాణ్య సమావేశమునం దతని తరపున
మహమ్మదీయసోదరులందఱి తుమాణమును గోరుచున్నాడు.
అట్లునే హిందువుల మహమ్మదీయ సంకటము గలిగించునట్టి పని
వైకము మహమ్మదీయులు చేయకుండురుగాకయని తాను తన
సోదరులను గోరుచున్నాడు. తా మిరువురును ప్రోక్షితము
బడ సిద్ధులగు నుండవలసినప్పుడు తమలో తా మింక నేల
ననవలయును కలహములను పెంపు చేసికొనవలయును.

అవులను బలియిచ్చుటమగూర్చి వారుకొంతకడ ప్రసం
గించిరి. దుర్భిప్రావమున కొంతమంది హిందువు లెట్టి అపచార
ములను చేయుచున్నారో ఈ విషయమున తని మట్టి
ముఖ్యతనిచ్చి మహమ్మదీయసోదరులు చాలబెప్పిదము వొన
రించుచున్నారు. మతభేదము ననుసరించి మహమ్మదీయులు
గోవులను బలియిచ్చుటవల్లకలసి తలచిరేని ఎంత బాధాకర
ముగనున్నదో అట్టిబలినీ చూచుటకు తా నేలెందు మన్నాడని
ఆవడు పలికెను. ఈ విషయమున నేలకొలది దేశీయులు ముగ్గు
రణముగ ననువుల నర్పించిరి. అందులకు హిందువులకును,
మహమ్మదీయులకును సమానముగ పవిత్రవంతిమగు నీ పుణ్య
నగరమున మతమువత్తులవారును గలసి ఇకముందెప్పిదట్టి
వివాదకర కలహములు జరుగుతుండ తగినయేర్పాటులను చేయ
వలయును. అందు తాను విజయముగాంచు నెడల నామరు
చటిడిగమే స్వరేపాలనము లభింపగలదు. (అత్యంతోత్సా
హము.)

పిమ్మట సభముగి నెను.

ఒక ప్రేక్షకుని అభిప్రాయము.

ఈ వర్షపు కాంగ్రెసుసభ పూర్తియైంది. ఈ దిన
మున వచ్చినవారా సంఖ్య యింకను తగ్గిపోయినది. తుపాను
లోని నావలె ఇప్పుటి కాంగ్రెసుసభ యున్నది. నిండుతెర
నావలెలో ఒక బయలు వెడలుచున్నది; కాని, దీనికి
చుక్కాని లేదు. దీని భాగిధితిగూర్చి యెల్లగరు ఆందోళ
నము కలుగుచున్నది. దీనిని నడుపునారు శాంతియుత
ముగ వర్తించిన బాగుండును. సుప్రసిద్ధ కలలో ననేమలు
(ప్రేక్షకుని భావములను ప్రేరేపించుట భావ్యము కాదు. మార
కృణా రోసంగిన వికమత్యోద్యమము ఎల్లగ నాగర్చించుట
గాక! సంస్కరణ విధానమును బోనాడి, స్వీయగౌరవ
మును కాంగ్రెసు పోగొట్టుకొనవలెనగు కాంగ్రెస్ ప్రదేశతలెను.

కోటంబాజు పున్నయ్యగారు

ఆంధ్రుల యాభిప్రాయము.

మదరాసునగరమునందలి యాంధ్రులు, మూలైయ్యు
పుత్రిక సహాయసహకారులుగా వెల్లువెత్తి ప్రియకొటం
రాజు పున్నయ్యగారిని గౌరవించుటకు సోదరసహాయం
దు మొన్న సాయంకాల మొక సభకు సమావేశమైరి. స్థలా
గునస్వామిశ్రేష్ఠిగారు అధ్యక్షతనహించిరి. నగరమునందలి
అంధ్రులముఖుల నేమను సభకు విచ్చేసిరి.

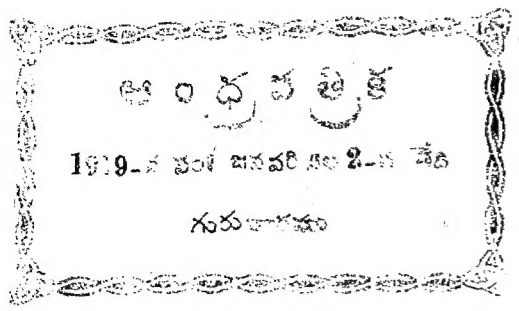
శ్రీమత గావీదర్ల మానోజ్యోత్స్న గారు ముఖ
గారు, పున్నయ్యగారు మాన్యోజ్యోత్స్న గారు ముఖ
సలిగి కొనూతును, మొక గంభీరవర్ణన మిచ్చిరి. ఆం
ధ్రులకు అవకాశము లున్నయెడల కేకాధ్యక్షుడు ముఖ
ముకట్టి పనిచేయువారు తగిన ప్రోత్సాహము చిక్కినంత
చింతామణి ఉత్తరహిందూస్థానున దైనికప్రతిక కోకదా
నికి సంపాదకులై అన్నికాఖలతో పాటు అంధ్రులు సయి
లము ప్రతికల నలి సామార్థ్యముతో నిర్వహింపగలరని లోక
మునకు చాటినారు. వైవానుకూల్యములకు పున్నయ్యగారికి
సయితము తమ కేకాధ్యక్షులముల ఇతర ప్రాంతముల వా
రికి ప్రకటించుటకు అవకాశములు కలిగినవి. కావున వారి ఆర
కాశములమున మూలైయ్యు నలిసామర్థ్యముతో నడపుచు,
ఆంధ్రుల గౌరవప్రతిష్ఠల నిలుపుటకు మనము సర్వేకృపిం
రవలయునని సర్వోత్తమ రావుగారుచెప్పిరి.

అధ్యక్షులు పున్నయ్యగారు సాంఘిక విషయములలో
చేయుచున్న సేవను కొనియాడుచు ఇంగ్లీషులలో నారు
ఆంధ్రుల పేరునునిలిపి, బీకమునకు గౌరవము తెచ్చుటకు
కాంరి.

పున్నయ్యగారు నగరమునందలి యాంధ్రుల తమ కిచ్చి
న ఆభిప్రాయము కనర్పల మని నడిపిరి. వైకమునములన
తా సేవో కొంతమంది చేయుచున్నామని చెప్పిరి. వైకమున
మునపట్టు నున్న ఎంతయోవని చేయవచ్చును. (అంధ్రులు
తాను నిర్వహించవలసిన కాంగ్రెసు కష్టతరమైంది. ఆప మే
కృషి సహాయమున కక్తివంతనలేక బీకమునకు తాను చేయ
వలసిన సేవను చేసెద మని పున్నయ్యగారు చెప్పిరి.

తదనంతరము అధ్యక్షులకు, పున్నయ్యగారికి వందన
ములు సమర్పించుటతో ఆభిప్రాయము గుగిసినది.

మొన్నరాత్రి బొంబాయి మొములూరు పున్నయ్య
గారు కరాచీకి వెల్లిరి.

ప్రస్తుత స్థితి

పాల్గొంటున్న పరిస్థితులు ముగిసినవి. ఉపాధిదారులకు, కొంతమంది కరువుపాదులకు విజయముగాంచింది. ఇంకా శిశువుల మెద్దియు లేదు. సంగ్రామవిజయమున కేత్రభుత్వమువారు కారకులుగారు. ఆ కేత్రభుత్వమునకు తాత్కాలికవిజయము గలుగుచున్నది. ప్రజలట్టి సమయమున దూరమాలించుకు. తాత్కాలికముగ వారి మనసులను నే భావము ప్రబలునో, ఆభావమున కే ప్రామాణ్య మొసగబడును. సంగ్రామమున మిగుల సందిగ్ధత యేర్పడి, మిత్రమండలి స్థితి భయమునకు కారణమగుచున్నపుడు, లాయడు జార్జి గారి మాతృకదవి కలంకరించిరి. సహజముగ ప్రజల త్యాగముతో, సంగ్రామవిజయమునకై నిరంతరము సరిపి. విజయము బడసిరి. జర్మను ఉపద్రవము రూపుమానెను. ఆంగ్ల ప్రజలకు మనశ్శాంతి కలిగినది. ఇట్టి శుభసమయమున, విజయకారుడగు లాయడు జార్జి గారిపై ప్రజలభిమానము వహించుటలో నాశ్చర్యమెద్దియు లేదు. ఇంతియగాక, సైనికులలో ననేకులు తమ సమ్మతుల బహిష్కరించి, వీరి దేశస్థి భాగము తెలియదు. యద్ధరంగమునం దుండి వీరు ఆంగ్ల దేశ పరిస్థితులను గుర్తించుట దుర్లభము. అధికారాభిమానుల ప్రోత్సాహముచే, వీరు ప్రస్తుత కేత్రభుత్వ పక్షమునకే విశేష సమ్మతుల నొసగుటలో వింత యుండదు. వీరు చూపెడి విచక్షణ యత్యల్పము. లిబరలు పక్షము చాలవరకు చీలిపోయినది. స్త్రీల పూర్ణ పక్ష మొసగబడెనో తెలియదు. సైనికు లింకను దేశమునకు రాకుండుటచే, లేబరు పక్షమునకు కేట్రవ కలుగలేదు. అందు కనియే, డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక క్రస్తుతపు ఎన్నికల జాతీయాభిప్రాయమును వెల్లెబ్బవనియు తీవ్రభంగురముగ సహస్ర కేత్రజల మానసముల నుద్రేక పూరితల జేసె ననియు వ్రాసినది. కొయలివను పక్ష మసహజమైనది. ఇం దన్ని పక్షములవారును గలరు. వీరిందరును దేశోపద్రవసమయమున నొకకక్షమన జేరినను, వీరి సంయోగము విశేష కాలము నిలువజాలదు.

కొయలివను పక్షమువారు 477 స్థానములను వశపరచుకొనిరి. వీరిలో సాంప్రదాయవాదులు 334 మంది కలరు. లిబరలు పక్షమువారు 133 మందియు, లేబరు పక్షమువారు 10 మందియు మాత్రమే గలరు. వీరు గాక విరివి ఆంగ్లేయ సాంప్రదాయవాదులు ముగిందరు కొయలివను వెలుపలకులరు. వీరు కొయలివనులు పక్షము బూనవచ్చును. ఈ సందర్భమును గమనించిన, నూతన కేత్రభుత్వము పేరునకు మాత్రము సంయుక్త కేత్రభుత్వ ము పిలువబడినను యూనయనిస్టుల కేత్రభుత్వ మునయే వ్యవహరింప వచ్చును. ఈ పక్షమువారు అభివృద్ధికి వ్యతిరేకులు. సంగ్రామమునకు బూర్వము, లిబరలు పక్షవలంబులగు లాయడు జార్జి గారు యూనియనిస్టు పక్షమునకు బద్ధులై యుండెను. సంగ్రామముధ్యమున, యూనియనిస్టులకును లాయడు జార్జి గారి కిది పోతుగలసినను, శాంతిసమయమునం ది

సంయోగ మొరదూరము నిలుచునో చెప్పజాలము. లాయడు జార్జి గారు సాంఘిక పునర్నిర్మాణ విషయమై నూతనవిధానమునకు గడంగెద నని సూచించియుండిరి. ఈ సంస్కరణము యూనియనిస్టుల కేమాత్రము దుదించునో చెప్పజాలము. ఏది యెటులున్నను, అభివృద్ధి కభిముఖుడగు లాయడు జార్జి గారికిని, అభివృద్ధి యనిన కంటిగింపు జూపెడి యూనియనిస్టుల కున్న సాహచర్యము విశేష కాలము నిలువజాల దని నిస్సందేహముగ జెప్పవచ్చును. కొలది దినములలో బ్రిటిషు సైనికులు దురుగృహములకు వెడలుచును. దేశ కాలవర్షితులకు పక్షితురు. ఏ పక్షము ప్రజాసామ్యాయమునకై నెక్కుడు కృషి సలుపునో గ్రహింతురు. అప్పటినుండియు, భంయుక్త కేత్రభుత్వ పక్షమునకు బలము దగ్గును. ఇదివరకే దినదిన ప్రాబల్యము. గాయమున్న లేబరు పక్షము తప్పుక ప్రాబల్యము వహించును. లిబరలు లేబరు పక్షములు తిరిగి చేతులు కలుపుచును. ప్రపంచమందంతటను, లేబరు పక్షము కేత్రభుత్వ వ్యాపకము గలుగుచుండ, ఇంగ్లండు మాత్ర మా ప్రజాసామ్య నెదిరింపబూనదు. సంగ్రామపు గడవిడలు కొంత కాలమునకు ప్రజల దృష్టినుండి దొలగును. అప్పుడు ప్రజలు శాంతమానసమునో దేశాభివృద్ధి గూర్చి నాలోచింప గలుగుదురు. అందుచే, కొందరికాలమునకే ప్రతీకారము సంభవింపి, సత్వరమగు మార్పు గలిగితిరు నని, లిబరలు పక్షము సూచించుచున్నవి.

ప్రపంచ పునర్నిర్మాణ సమయమున, ఆంగ్ల సామ్రాజ్య పునర్నిర్మాణము గూడ జరిగి తీరవలయును. లాయడు జార్జి గారి కార్యమును స్వరలో నెరవేర్చలేనిచో, ఆంగ్ల ప్రజలు సహించజాలరు. లాయడు జార్జి గారిండులకు దలపెట్టినను, యూనియనిస్టు లీ కార్యము కొనసాగనిచ్చెవరని యూహించజాలము. అట్టికరి, ఎన్నికలు మరల జరుగకమానవు. అభివృద్ధి కభ్యంతరముల బెట్టినకొలది, ప్రజలలో నెక్కుడు నిరాశ జనించి, అశాంతి ప్రబలమగుచుండును. ఈ సత్యము బలెండుదేశపు పెన్నికలలో సువ్యక్త మయినది. ఆంగ్ల దేశమునుండి పూర్తిగ విడిపోవ జూచుచున్న సింఘీను పక్షము వారికి, ప్రబలవిజయము గలిగెను. జాతీయవాదుల కలుకుబడి వ్యక్త మయినది. జాతీయాశయ సాఫల్యము వెనుకకు బోవుచున్న కొలదియు, సింఘీను పక్షమునకు బలము కలుగుచున్నది. ఇటులనే ఆంగ్ల దేశమునందును పునర్నిర్మాణమును నిలిపిపెట్టిన కొలదియు, అతివాదము విలీనియమందును. యూనియనిస్టు విజయము గూర్చి సంతసించుచున్న ఆంగ్లో హైందవపత్రిక లీ సత్యమును గ్రహించి, సక్రమాభివృద్ధికి తోడ్పడవలెను. ఆంగ్ల దేశములో పరిస్థితు లీ విధమున నుండ, హిందూ దేశపు దశ యెటు లుండునని, భారతీయు లనేకులు పితర్మించుచున్నారు. బొంబాయి కాంగ్రెసు తీర్మానములకు బైకి దాటి వెడలగూడదని తలచు, నాయకులు గొందరు, ఎన్నికల ఫలితమును తమ కాధారముగ జూచుచున్నారు. ఈ విషయము సునిచారణీయము.

క్రస్తుతాంగ్ల కేత్రభుత్వము, హైందవ రాజ్యాంగ సంస్కరణపట్ల విశేష ప్రోత్సాహము జూపునని, భారతీయులు దలంప వీలు లేదు. బహుళసంఖ్యాకులగు యూనియనిస్టులు రాజ్యాంగ సంస్కరణములకట్ల విముఖత జూపుట నిశ్చయము. అందు కని, భారతీయులు తమ నిజాభిప్రాయమును ప్రకటింపగూడదని వాదించువారుగలరు. ఆంగ్ల పక్షము వారు, యూనియనిస్టులయినను, లిబరలు పక్షము వారయినను, లేబరు పక్షమువారయినను, భారతీయులు తమ దృఢనిశ్చయమును వ్యక్తపరచిన

గాని, వారి ఆశయముల గూర్చి విచారించబూనరు. భారతీయులు తమ దృఢనిశ్చయము వెల్లెబ్బ చేతనే, యూనియనిస్టులయిన ఛేదనల గారి దేశమునకు వెడలి భారతీయుల వాంఛల కనుగొనబూనిరి. వారి పోయిన శోధనే త్రొక్కి, మూంటా గూర్చి దేశమున కేత్రించిరి. తమ మానసమును వెల్లెబ్బచుటకు తామే మోమోటిమి బడుమండ, అప్పుడు భారతీయుల వాంఛలను సఫలము గావించబూనరు. ఆంగ్ల దేశమునో నెన్నికల కనుసరించి భారతీయులు తమ కోర్కెలను వెల్లెబ్బవలసినయెడల, ఏ పక్షమునా రధికారము వహించినపుడు ఆ పక్షమున కనుగుణ్యముగ తమ యభిప్రాయములను మార్పు కొనవలసి వచ్చును. ఇట్టి చర్యలను తమ కార్యము నెత్తుడుచు సాధించజాలరు. ఈ సత్వరపు కాంగ్రెసు సభ యాప్రాత మభిప్రాయమును బోగొట్టి ప్రజల నిజాభిప్రాయమును ముగించువక గాని ప్రస్తుత పరచినది. రాష్ట్రీయ పార్టీకంత్తము సంపూర్ణముగ గావలయునని కోరెనది. సుభిషభకు, బాలగంగాధరతిలకు, గాంధీ, సమ్యక్కు ము సేను యిమాము గార్లను ప్రజాప్రతినిధులగ నియమింపవలెనని, గోరెనది హిందూ దేశము పక్షమున వాగ్దానము జేరుబడిన 4 కోట్ల 50 లక్షల సవరణల యద్ధదానమును దొంగింపగోరెనది. పాల్గొంటున్న పరిస్థితుల ప్రదానాన సరము గూర్చి యొక విన్నపము సంపుటకును, ఆంగ్ల దేశమునకు రాయబారుల సంపుటకును నిశ్చయించినది. ఇంతియగాక, బ్రిటిషు కాంగ్రెసు సంఘమువారును, ఇండియా పత్రికయు, కాంగ్రెసు సభాభిప్రాయములను వ్యక్తపరచుటకు కట్టుదిట్టముల నేర్చుకు పీర్చానింప బడినది. స్వయం నిర్ణయాధికారము గోరబడినది. ఏ తీర్మానము దిలకించినను, దృఢనిశ్చయము, శిశులమానసము అందు వ్యక్తమగుచున్నవి. మహమ్మదీయ సభయు నిట్టి కట్టుదలనే జూపుచున్నది. కాంగ్రెసు సభలో నిజముగ జాతీయత ప్రస్ఫులమగుచున్నది. 5400 క్రొత్తిండులలో 700 మంది రయితులు గుంట మిగుల ప్రోత్సాహకరముగనున్నది. ఉపన్యాసము లీ వత్సరము దేశ భావలలో జరుగె, యొక క్రొత్త మార్పు ఇంతటితో దేశీయమహాసభ ఆంగ్ల ప్రతినిధుల సభ మాత్రమే యని పిలుచుట కేరికిని సాధ్యపడదు. కాంగ్రెసు సభ ప్రజాప్రతినిధిసభ యగు కొలంబిని, సత్వరమభివృద్ధిపరచునను క వ కాత మధికముగ గలుగును. ప్రజాసామ్యాయ మెన్నడును తమ భావములను మరుగుబడవ బూనరు. ఎటు జూచినను, కాంగ్రెసు సభలో నూతనశక్త మారంభమయిన దని చెప్పవచ్చును. ఈ భావమునే మాలవ్యా గారు తమ యంత్రోపన్యాసమున ప్రచురపరచిరి. మాలవ్యా గారి సందేశము, సంతోషమును సులకు నేత్రాజనము గావచ్చును. ధర్మకౌతము జేబూని, దేశోద్ధరణకు నిర్భయముగ గడంగు డని మాలవ్యా గారు హెచ్చరించిరి. జనపదములకు వెడలి, ప్రజాసామ్యాయమునకు వారి విధుక్రముల గూర్చి బోధింపు డని, మాలవ్యా గారు ప్రతిజ్ఞలను ప్రోత్సాహపరచిరి. అన్నిటికన్నను, హిందూ మహమ్మదీయైకమత్యము గూర్చి వారు నుడివిన హిత మెల్లరికు సాచరణయోగ్యముగ నున్న దనుటకు సందియము లేదు. హిందూవులకును, మహమ్మదీయులకును స్వల్పవిషయములలో పోరాటములు గలుగుచుండును. ఉద్యమసంఘముల నాయకులును, దేశాభ్యుదయమునే ప్రధానముగ జూచి కొని, మతక్షీల దొంగింపునని, మాలవ్యా గారు జేసిన హెచ్చరిక మిగుల సమాజసముగ నున్నది. భారతీయులు తమ యభ్యుదయము నిమిత్త మిట్టి

దృఢశక్తియును. వ్యక్తపరచుచున్నప్పుడు, వారి సంకల్ప మిదేరకబోదు. ఆంగ్ల దేశములో ఏ కక్ష మునకు ప్రాబల్యము గలిగినను, హిందూదేశపు భావ్యభ్యుదయము భారతీయుల ఆత్మనిశ్చయము వైసనే ఆధారపడియున్నది. స్వాతంత్ర్యమార్గమును భాగములందును విడుచుట, భారతదేశమునకు స్వరూపాన్ని నాశనము చేయుటకు నేరదు. తమ కట్టుదలను విడచుట, దేశీయులు కృషి సలిపితేని, ఆశియాఫల్యముగూర్చి విచారించు నవసరముండదు. కాంగ్రెసువాయకుల దృఢ ప్రతిపక్షము, దేశమునకు స్వరూపము త్వరలో ప్రాప్తిపడేయగాక!

విరుదులు

నూతన సంవత్సరపు విరుదులు ప్రకటించబడినవి. ఆంధ్రుల కంతగ విరుదు లొసగబడలేదు. కాని యిందుకు విచారించబడినది. విరుదుల నాశించి దేశ సేవకు బానిసవారి సంఖ్య దగ్గుచున్నది. కొందరు దురభిప్రాయ విరుదుల చిచ్చునను, స్వీకరించుచున్నారు. అధికారులకే విశేషముగ విరుదు లొసగబడినవి. అనధికారుల కంతగ ప్రసాదించబడలేదు. అధికారులలో విరుదుల బడసిన వారిలో నైనను, చాలమంది దేశ సేవలో ప్రభుత్వమునకు సేవలు చేసినారు. బరోడా మహారాజుగారును, ఆల్పూరు మహారాజుగారును, జి. సి. వి. ఇ. విరుదులు బడయుట కెంతయు తగిన వారనుటకు సందియము లేదు. రాండుటేబిలు వర్తమానము మారినను గాని కె. సి. వి. ఇ. విరుదులు బడయుటలో వాత్సర్య మెన్నియు లేదు. పి. సి. వి. తరుగారు సి. వి. ఇ. విరుదులు బడసిరి. భారతీయుల తులనానుబంధము వీరు ప్రసిద్ధి గాంచిరి. భారతదేశ చరిత్రను వ్రాసిన వికటోరియా స్మితగారును, క్రిస్టియను కాలేజి అధ్యక్షులగు స్కిన్సెరుగారును సి. వి. ఇ. విరుదులు బడసిరి. టైము ఆఫ్ ఇండియా వ్యతిరేకపక్షమునకు సర్. వ్యాజ్ లీగారు కె. వి. ఇ. విరుదులు బడయుట భావ్యముగ నున్నది. వీరు యుద్ధవీరా ప్రకటన సంఘ సంఖ్యలకు ప్రశంసక బహుళులైరి. సర్. అలెగ్జాండరు కార్మ్యగారికి యుద్ధసేవకై సి. వి. ఇ. విరుదు మొసంగబడినది. సర్ విరుదులు, గాంచిన న్యాయమూర్తి ఫెచ్చెరు సీతాల్ వాడు డాక్టరు పి. సి. రేగార్లకు మాయభిందనముల దెలుపుచున్నాము. గౌ. మోచర్ల రామచంద్రరావు కంతులగారికి, పి. త్యాగరాజు శ్రీనివాసరావు దివానబహదూరు విరుదులు లొసగబడినవి. రామచంద్రరావు కంతులగారు శాసన నిర్వాహకంలో జేయుచున్న సేవ మిగుల గొప్ప యాదగినది. వారి కీ విరుదు మిచ్చుట అంత యెక్కువలోగది గాదు. రాయబహదూరు విరుదులు, చంగన్నప్పజిల్లా బోర్డున కధ్యక్షులగు వెంకట రాఘవులు రెడ్డిగారి కొసగబడినది. గౌ. టి. రంగారావుగారి కిచ్చిన రావుబహదూరు విరుదులకు వారస్త్రాలనులు కేమాత్రము సందియము లేదు. డాక్టరు కొమను, ఓ. కింద స్వామిచెట్టి, రాముని మినగార్లకు గూడ సీ విరుదు మిచ్చబడినది. రాయసాహెబు విరుదులు అన్నం సుబ్బారెడ్డి, కృత్తిమెట్టి వాగేశ్వర రావు కంతులగార్ల కిచ్చబడినది. వాగేశ్వరరావు కంతులగారు ఆంధ్రదేశములో సహకారోద్యమ వ్యాపకమునకు జేసికొని మరలపదగినది కాదు! రావుసాహెబు విరుదులు శ్రీనివాస రావు వాచారి, మిరయాల గోవిందరాజులు నాయుడు, హనుమంతరావుగార్ల కొసగబడెను. విరుదుల బడసిన వారిందకు మాయభిందనముల దెలుపు

చున్నారము. విరుదుల బడయినవారలు చింత నొంద నవసరము లేదు. విరుదుల బాంధవి వారిలోనే, దేశ సేవ జేసిన వారికి ముగ గలదు.

బాధ్యులెవరు?

నిన్నటిదినము సార్వభౌమకల సందర్భమున బాధాసూచక కాల్యముండ, ఆరవ్వలు పాకలపై పడి పడెడిది పాకలు తగులబడి, కలవరము గలిగించెననియు, ప్రజలూ కలవరములో త్రొక్కుచు లాడుటచే, కొంతమందికి బలము గాములు తగిలెననియు, మరి కొందరికి ప్రాణపాయము గూడ గలిగెననియు, తెలియుచున్నది. స్త్రీలు పురుషులు శిశువులు జేరుచోట, బాధాసూచక కాల్యములలో నెంతయో బాగరూకత జూపవలసియుండెను. ఒక వేళ ప్రమాదము గలిగినను రక్షకభటులు మొదలగు వారు జనమును తొలుపాటు లేక బైకి పంపుటకు తగిన ఏర్పాటులు జేయవలసియుండెను. ఇట్టి ఏర్పాటు లేనయినవి? ఈ కలవరము వ్యాపించుటకు బాధ్యులెవరు? ప్రభుత్వము వారు వెంటనే విచారణ సలిపి, నిజము వెల్లడించి, బాధ్యులెవరో నిరూపించుట భావ్యముగ నుండును. ఇట్టి సంఘటనములు తిరిగి కలుగకుండ జూచుట అధికారుల విధియై యున్నది.

ట్రాంక్లు

నిన్నటినుండియు, మెలాపూరు, బార్పర్లు బ్రిడ్జి, ఎక్కారు లైనులమీద కి. 1 1/2, 1 1/4, అనాటి క్లెక్టు దీనివేయబడినవి. ఇంకను కంపెనీవారు, తమ వ్యయము లధికమగుట యొక కారణముగ దెలుపుచున్నారు. ఈ కారణము బలమగునది గాదు. కంపెనీవారు ప్రయాణికుల సౌకర్యముల తిన్నగ జూచుట లేదు. వర్షమువచ్చినపుడు ప్రయాణికుల అగచాట్లు వర్షించినవిగాదు. ఇట్టివిలో, ప్రజల సౌకర్యముల సాధకముజేయక, రేలును మాత్రము వృద్ధిజేయుట భావ్యముగ గన్పట్టును. ప్రజలలో నీ విషయమై అసంతృప్తి వ్యాపించుచున్నది. తమ యభిప్రాయమును ప్రజలు వెంటనే వెల్లడింప గోరుచున్నారము.

సర్. యన్. పి. సింహాగారు

వీరికి గౌరవము లొకదాని వెంటనే నేరొకటి అప్రయత్నముగ బ్రాప్తించుచున్నది. వీరిని చక్రవర్తిగారు ప్రీవీకౌన్సిలు మెంబరుగ నియమించి రది, రూబరు దెలుపుచున్నాడు. వీరి రాజకీయాభిప్రాయము తెలుసున్నను, వీరి గలుగుచున్న గౌరవపరంపరల గాంచి, ఏ భారతీయుడు గర్వపడకుండును?

1918 నాటి నవంబరు మొదటి తేదీనకు (ఫ్రెంచివారిలో 31, 300 అధికారులు, 10, 40, 000 ప్రైవేటు యర్థమున చంపబడిరి. 3,000 అధికారులు 3, 11, 000 ప్రైవేటు అగు పడుటలేదు. 3, 300 మంది అధికారులు, 4, 88, 000 ప్రైవేటు శత్రువులచేతిలో చిక్కిరి ఫ్రెంచి పార్లమెంటునందు ప్రకటించబడినది.

జర్మనీలో క్రొత్త రాజ్యాంగసభ ఏర్పడినది. స్పెయిన్ దమాతగాను విశేషవ్యవహారమున, నాస్తిగాను మిలిటరీ వ్యవహారమున, పునెలగాను సా. ఫి. వ్యవహారములను నికమును చూచుచుండును. దీనితో జర్మనీలో అల్లులు తిగిన పనియే చెప్పవచ్చును.

జర్మను రాజకీయపరిస్థితులు చాలతొందర కలుగ జేయుచున్నవి. గాడ్బుర్గమండల జనరలు లీన్ గారు రాజీనామా యిచ్చిరి. వారిస్థాన జనరలు వానలూయిటజ్ గారు నియమించబడుదురని తెలియుచున్నది. వానలూయిటజ్ గారి సుదృఢమున నుండునవియును ప్రజాప్రతినిధులలో చాల భేదాభిప్రాయములు కలవు. రాజ్యాంగసభలో ననేకులు యుద్ధోగములకు రాజీనామా ఇచ్చిరి లెంబుచున్నాడు.

స్థానిక వార్తలు

కాల్వేరు సర్కసు:—ఈ సర్కసుకు కృజలధికముగ కట్టుచున్నది. దానివలననే సర్కసు ప్రాంతస్థము సుప్రచురున్నది. క్రొత్త క్రొత్త విషయముల నడచినమున వారు చూపుచున్నాడు.

మదరాసులో ప్లేగు:—నేటి ఉదయము తిరువళ్ళి క్విట్టోని వెంటటాచల నాయకులు గుండులో యొక బూటా నిసి ప్లేగు కేసు కానవచ్చింది. ఒక మంత్రి మంత్రిపాని ను మారు 45 వార్షికుల మును కలది, పార్థసాధి కుప్పముకు తిరుచుగాబోవుచుండెను. ఆమె ప్లేగు బీజాలను చేయించుకొనలేదు. నేటిఉదయము ఆమె మరణించినది. ఇంతవరకు వ్యాధి 27 గురికి సోకి, 18 గురిని అంతము నొందిరి. ఇంకొకరు వెంకటగంగంపిళ్లెవిధిలో మరణించిరి కాని ఇది ప్లేగు కేసుకాదు.

ఆహారపదార్థము:—బొంబాయి రాష్ట్రమునందు, బిల్లి, జొన్నలు, ఉలలు, పప్పుదినుము, జొవారి, బ్రేడ్ ఫ్యాషులను, ఇతరప్రాంతములకు రైల్వేవారు బంపుటకును, గోదవులు, బియ్యము, జొవారి, బక్సీ, బిల్లి, జొన్నలు, ఉలలు, బొంబాయి రాజధానినండి సమర్థియమిద ఎరువతి చేయుచుటకును, బొంబాయి రాజధాని నివిలు సరైల డైరెక్టరుగారి యంత్రములు అసరములని ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించుచున్నాడు.

రూపాయనోట్లు పెట్టెలు:—రూపాయి, రెండు స్కూరు రూపాయనోట్లను బాంబాయిలో కానాడకొనుటకు సామాన్య ప్రభుత్వమువారు ఒక లక్ష చిన్న పెట్టెలకు తయారు చేయించుచున్నాడు. రూపాయనోట్లు చినిగిపోకుటకును, కలము వలన నాశిపోకుటకును, యువకులకు కాదు లకు వాటకు పూర్తిగా కావ్యముకట్టిన నీ పెట్టెలు తయారు చేయబడును. పెట్టె వెల ఒకటింటికి రెండు అణా లగును. తపాలా కార్యాలయములలో వివిధ దొరక గలవు. బంగాళా రాష్ట్రమునందలి నదులను సాగించుట వారికి యువయోగ కరముగ నుండుటకు లోనావు పెట్టెలు తయారు చేయబడుచున్నవి.

గుంటూరు ప్లేగు:—ప్లేగు వ్యాధి తగ్గుచుండుట కానించుటలేదు. ఇప్పటికి 110 మందికి వ్యాధిసోకినది. 70 మంది చనిపోయిరి. టీకాలు చేయించుకొనవారిలో 5 గురికి తగిలినది. ఇద్దరు చనిపోయిరి. అదియు క్రొత్త కేసులు కనబడుచున్నవి. గృహములను నడలికట్టి పూర్తిబయట నుండు వారిని తీసి పట్టణము నలుకేట 5 కాలను చేయవలసివచ్చును. గృహములను నడలికట్టి పూర్తిబయట నుండు వారిని తీసి పట్టణము నలుకేట 5 కాలను చేయవలసివచ్చును. ప్లేగు టీకాలు విరివిగా చేయబడుచున్నవి. ప్లేగు నివారణార్థముగా ఒకతాయిత్తు ఒకవిత్తము (బీ.) బొంబాయి నుండి తెప్పించి యిక్కడి ప్రయివేటు డాక్టర్లు ఆంబుచున్నారు. వీరిలో ప్లేగు సోకుండునందు క్లిగిలదను. వైరసు వక్రపులు 8 అణాలు ఖరీదు. టీకాలు చేయించుకొని, ఈ రెండు కిటలు కట్టుకున్న యొకరు చనిపోయిరి. ఎన్నడునీ యుద్ధ మాత్రమునకు చిట్టి నయలకు విచారించుచున్నాము. (దర్బారు)

దోహదస్థి శత్రువుగారి కుమారుడు ఆలెగ్జాండరు రాంసే గారికి, కవాటు రాజకీయారికి, త్వరలో వివాహము జరుగునని తెలియుచున్నది.

సింహాగారు:—దొంతమువాట్లు ప్రకటించుచున్నారు.—మననీయులగు సర్ సర్వే ప్రభుత్వ సింహాగారి కె. టి. కె. సి. వి. చక్రవర్తిగారు దియాపూర్ గ్రామంక ప్రీవీకౌన్సిలు సభ్యులగు నియమించిరి తెలియజేయు.

మితవాడులు:—కాంగ్రెసువారు కలసి విశ్వమొందు మార్గమున శత్రువులను కలసిండుగోనును ఇండియాను ఎన్నో నియమము కాల్వనిర్వాహక మునుండు యాదార్థ్యరే దేశీయసభాసభ్యులు వారిని యాదార్థ్యరే మితవాడులను సంఘము వారిని గోరె.

ఫ్రెంచిదేశమునందలి నీరునిపోగి దేశమున ప్రవహించుచున్నది. అనేక గ్రామములకు అమితవృష్టులు కలిగినది. క్రైస్తవియులకు బొంగునని ప్రజలు భయపడుచున్నారని హరికుండి వచ్చిన తిలికలన తెలియుచున్నది.

పార్కు-వేడుకల ప్రమాదము.

పాకలు నివ్వకుండుట.

ఒక కథ

I

మొగ్గురు మన జాతి మృతి నొందుట

నిన్నటిదిను పార్కు-వేడుకల కడపటిదినముగుట్టకలన

రాత్రి బాణసంచాలు కాల్పుటకు ఏర్పరచిరి. ఆ వేడుకను చూచుటకై వేలవేల జనులు గుంపులుగుంపులుగ ఆ ప్రదేశమునకు రావచ్చిరి. క్రమముగా రాత్రి 9-30 గంటలకు బాణసంచాలు కాల్పుటకు ప్రారంభింపబడినది. 10-55 నిమిషము లగుటకే ఒక బాణసంచానుండలి నిప్పురవ్వలు కొన్ని నిప్పుయంత్రమునకు చెంతకున్న పాకమీద పడి ఆ పాకను పూర్తిగా కాల్చివేసెను. మంట లతితీగ్రముగ నందుటలన సకాలములో అనిప్పుయంత్రమును బయటికి లాగి మంటల నావృంతులను వలచుపడినది గాదు. అంతలో వాయుదేవుడు కూడ కొంతసేపాయపడి ఆమంటలను చెంతకున్న "కోమలా విలాసం," "ఆ వృత్తాంజనము డి పో" "మొదలైన 7, 8 పాకలవైపున ప్రసరింపజేసి వానిని కూడ భిన్నీకృతము గావించెను. అక్కడి గడవిదడుగు, గండరగోళమునకును మేరలేదు. ఎకరినట్టుకు వాయు తేవు ప్రాణములను రక్షించుకొనుటకు నలుగులు పరుగిడ నారంభించిరి. ఆ సమయమున నెట్టి కొంతమంది గుర్రావృత్తుల స్త్రీలు భరించిన ఆధరణములను దొంగిలించిరి తెలియుచున్నది. అంతట జనసమృద్ధి మధికమై, పరిసర భూమిలపై పరుగిడుచున్న యొత్తిడి సమయమున, ఒకరిద్దరు పిల్లలును, ఇరువురు స్త్రీలును కూడ మృతిమొందిరి తెలియుచున్నది.

ఎన్నియో సంఖ్యలనుల నుండి పార్కు వేడుకల సదృశ్యమున బాణసంచాలు కాల్పుబడుచున్నది గాని ఎప్పుడును ఈ భయంకర పాకలు నిప్పులుకొనుట జరిగి యుండలేదు. యుద్ధము నిజమునంతయుగ నంతమొందిన యీవత్సరమున 4, 5 కల్పములకుంటే నెత్తుకున్నావాగునను, సంతోషకరముగను పార్కు-వేడుకలు జరిపింపబడిన యీవత్సరమున 50 ఎప్పుటికల సంతోషకరముగ నంతమొందక విచారకామముకావచ్చి, విచారకరముగ నంతమొందుట ఎంతయు కోవలసినది. ప్రజలును, రాష్ట్ర ప్రభువారును ఈ సంవత్సరపు పార్కు-వేడుకలు వలదలి ఎంతచెప్పినను, ఉత్సాహ సంఘమువారు విషక తాము పట్టినట్లునే సాగించిన పిదప యిట్టిఫలితము గలుగుట విచిత్రముగ నున్నది.

II

మరియొక కథ.

నిన్న రాత్రి 11 గంటలకు పార్కు-వేడుక జరిగిన యిన్ని ప్రమాదము విషయమై కన్నులారా జూచిన యొకరిని మేము దర్శించి మాట్లాడగ వారు తెలిపిన సంగతులను క్రింద ముద్రించుచున్నాము:-

రాత్రి 10 1/2 గంటలకు బాణసంచా ప్రారంభమైనది. నిన్న ఆఖరిదిన మగుటవలన రూపాయి 20 వేల మంది పార్కు-వేడుక గూడియుండిరి. చాలమంది టికెట్లు దొరకక బయట దిగబడిపోయిరి. సర్వత్రా జనసమృద్ధియుగ నుండెను. బాణసంచాను కాల్పుచున్నప్పుడు ప్రజలు చూచి ఆనందించుచుండిరి. అట్లు అరగంటపేపు జరిగినది. అంతలో ప్రక్కను పెద్ద మొగు బయటదేరినది. దానినిచూచి తలయెత్తిచి, పాకలు పరుగురావచ్చితి యనుచుండెను. ప్రజలయందు కల్లోలమునకు మితి లేకుండెను.

మేము: ఆగండి ప్రమాద మెంతకు కలిగినదియు చెప్పగలరా!

ప్రే: చెప్పలేము? 11 గంటలకు ఆవ్యాఘాటములను 5 గజముల పొడుగున మూడువరములు గనమన్న అంటించిరి. వెన్నముద్దలను, వివిధవర్ణములగు పువ్వులు మున్నగునవియు వానినండి బయటికిచ్చి తడుచుండెను. చిన్నచిన్న ఉండలు ప్రజలమీదపడి కొంతగందరగోళము కలిగినది. ఆవ్యాఘాటము తెలిగించిన స్థలమునకు 20 గజముల దూరములో నీరు పోసి అగ్ని యావృత్తులపై పాక యుండెను. దీనిప్రక్కనే కొబ్బరి ఆకుపాకు లుండినవి. వానిలో వివిధరకాణములుండెను ఆవ్యాఘాటమునండి లేచిన వెన్నముద్దలలో పాకటి నీరుపోయి యంత్రపు పాకమీదపడి అంటుకొనినది. గాలి ఆపుడు రక్షణముఖముగ వీలుచుండుటచే దక్షిణమునందలి పాకలకే అగ్ని వ్యాపించిన నీరుపోసి యావృత్తులపై పాక

యే మొదట తగులబడియుండుటచే యంత్రము పనిచేయుటకు చాల అలస్యమైనది.

మేము: సరే, యంత్రము ఎప్పుటినుండి యుట్టి కారంభించినది?

ప్రే: 4వ పాకదగ్గరకు మంటలు వ్యాపించినవెనుక యంత్రము నీరుపోయిండుట ప్రారంభించెను. అంత్రంత్రమును గుకాణము యంత్రపు పాకకు 6 వ గుకాణము. అదుకాణ మంటుకొనినప్పుడు బయటనుండి మరియొకయంత్రము వచ్చి నీరు పోయిండుట కారంభించెను.

మేము: పార్కు-వేడుక పొంతున పొద్దు లేదుగా? నీ రెక్కడినుండి కొట్టిరి? నీరు ఎక్కడగ దొరకినది?

ప్రే: ప్రక్కన ప్రవహించుచుండు బక్సింగారు కాలువలో గొట్టములు పెట్టి నీరుకొట్టిరి. పొంతున పొద్దు లేక పోయిన లోపము నిన్న బాగా కనిపించినది. నీరుపోయగ ప్రహవించలేదు.

మేము: అంతకుంటే ఎక్కడగ నీరు పడినయెడల ప్రమాద మంతరకర వ్యాపించియుండునా?

ప్రే: ఉండదు. ఒకటిరెండుపాకలతో అగ్ని యారి పోయియుండును. అగ్ని వ్యాపించుటకు ఒకటి రెండు కారణము లున్నవి. యంత్రపుపాకయే అంటుకొనుటయు నందలి యంత్రము బయటకు వచ్చి పనిచేయుటయు చాలస్య మగుటయు దానికి తోడ్పడినవి. దైవానుగ్రహమువలన నప్పుడు గాలి జోరుగవీచలేదు గాని జోరుగ బుండినవో నంతటితో ప్రమాదము తీరముండకపోవును. వాయుదేవుడు కనుచు చుటవలన తొమ్మిదిపాకలతో తీరినది.

మేము: అంత్రంత్రమును గుకాణమునకు నమము కలిగినదా?

ప్రే: ఆ, కలిగినది. 150 రూపాయల సొమ్ము పోయినది.

మేము: జననపు మేమైన కలిగినదా?

ప్రే: లేదు. దైవానుగ్రహమువలన కలిగియుండు కాని.....

మేము: ఏమో చెప్పవచ్చి యూరకుండురేమి?

ప్రే: జనసమృద్ధియువలన కొందరికి మాత్రము దెబ్బలు తగిలినవి. పదిమంది బతుకును వైద్యశాలకు తీసికొనిపోయి యుండుదురు.

మేము: ప్రజలయందు దంత తొడుత్రొక్కిడి యుండెనా?

ప్రే: లేదు. సంగతియేమిటో తెలియకముందు కొంత గాధరా వారియొక కలిగినమాట వాస్తవము. కాని ప్రమాదము వారికి తెలిసినవెనుక వారు దైర్యముతో ప్రజలు బయటకు పోవుటకు ఒకరి కొకరు తోడ్పడిరి. అగ్ని యుట్టుకొనిన వెనుక బయటములకు ద్వారములన్నిటిని తెరచిరి. బాలి వాలా నాటక కంపెనీవారు తమకాలకు వెనుకనుగల ద్వారమును తెరచి ప్రజలు బయటకు పోవుటయందు చాలతోడ్పడిరి.

మేము: బాగా నేయున్నది. అసలు గండరగోళ మంతరకరమైనది!

ప్రే: ఒకగంటవరకు నుండెను. ప్రజలలో చాలమంది మధ్యప్రాంతమునందు చేరుకొనుటవలన తొడిత్రొక్కిడి అంతరక్షకపోయినది.

మేము: పోలీసువారు సహాయము చేసెరా?

ప్రే: వారు చేసినకట్టుదిట్టములు బాగా నేయున్నవి. ఆరంభమునందు వారు ప్రజలను తొందరపెట్టుటచే కొంతవరకు అలజడి పోయిండుట కారణమైనదని చెప్పకొనిరి.

మేము: గాలిలోనివారి గతి యేమైనదియు చెప్పగలరా?

ప్రే: వారికే యెత్తున చిత్తు కలిగినది వారందరు ఒకరి వెనుక నొకరు మునుకును వెనుకకు నేలమీద ధమికిరి.

మేము: అక్కడ ఆడవాండు చంటిపిల్లలందురే వారిసంగతేమైనది?

ప్రే: వారిసంగతి చెప్ప నక్కరలేదు. ప్రమాదము వలన బాధపడినవారే స్త్రీలు, చంటిపిల్లలు కొందరికి పిల్లలు తప్పిపోయిరి. కొందరు నలిగిపోయిరి. కొందరినగలు పోయినవి. కొందరు తుంటులు స్త్రీలకు బిడ్డి కలిగించిరి.

మేము: పాకలకు దగ్గరబాణసంచా కాల్పుటవలన ప్రమాదము సంభవించినదని మీరు తలంచెదరా?

ప్రే: చాలదగ్గరగ నుండుటయే ప్రమాదమునకు మూలము. తరువాత యంత్రపుపాక అంటుకొనుట వలన అగ్ని వ్యాపించినది. యంత్రము వెంటనే పనిచేయుండనయెడల దాని నప్పుడే ఆర్పివేయుటకు వీలు కలిగియుండెను. ఇన్ని కారణమువలన అగ్ని తక్కినపాకలకు వ్యాపించెను.

మహమ్మదీయ మహాసభ.

ముఖ్యతీర్మానములు.

ఫిల్డీ డిశంబరు 31.

యావద్దూరక మహమ్మదీయ మహాసభ నేటిమధ్యాహ్నము సమావేశమైనది. సభకుచాలమంది విచ్చేసిరి. యిలా మాను నాయకులు నింకన నేమియు వచ్చిరి. ఇటీవల కలెక్టర్ లో జరిగిన అల్లరులలో దొరతనమువారు ప్రవేశము కలిగించుకొని అనవసర కార్యములను కొన్ని చేయుటవలన చాలనమము గలిగినదియు మహమ్మదీయులు కొందరిమీద తుపాకులను గాల్పుట బాగులేదనియు ఆక్షేపించుచు మానసియులగు అతిథుల కాసము గా రొక తీర్మానమును సహపాదించిరి. తీర్మాన మందలిచేతను అంగీకరింపబడెను.

"జెనువలము నాజియా (నాల్తులను చక్రవర్తిగారి దళము లాక్రమించుకొనినందులకు తమతమ యసమ్మతినీ దెలుపుచును, ఆస్థలములను గూర్చి మహమ్మదీయులకు చేసిన వాగ్దానములను జ్ఞాపకముంచుకొని ఆప్రదేశములను మహమ్మదీయులకు వరల నిచ్చి చేరువలయు ననుచును, తక్కిన మిత మందలివారొక వేళ నందుల కంగీకరింపకున్న చిత్రిషువారు వారితో చెప్పి అట్లు చేయవలసినదనియును ఈ సభవారు గోరుచున్నాడు." అని సమాఖ్య గుల్కాదేరుజంగు గా రొక తీర్మానమును సహపాదించిరి. తీర్మానము నంగీకరింప గోరుచు ననేకమంది ఉరుదూరావలలో మాట్లాడిరి. చిరకరు సభ్యులందఱును నిలచి తీర్మానమునకు తమ యంగీకారమును తెలిపిరి.

ఖాలీఫేలు విషయమును పూర్తిగ మహమ్మదీయులకే విషయవలయు ననుచు హైదరాబాదు బారిష్టరు మహ్మదు ఆమరు గారొక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. తీర్మానమునందలి చేత నంగీకరింపబడెను. పిమ్మట సభ ఫలహారము కొల కాపి చేయబడెను.

మరికొన్ని వివరములు.

మహమ్మదీయసభ వారిక ననేకతీర్మానములను జేసిరి. అందు స్వయంసంజ్ఞయనూ) మొటి. ఇవి దేశీయ సభా తీర్మానము ననుసరించిన యుండెను. ఇంక సంధిసభకు తమ పత్రికాధి మొకని బంపవలయునని వారు కోరిరి పత్రికా కాస నమును ఆయుధకాసనమును రద్దపరచవలయునని వారుకోరిరి. కటావూరు అల్లరుల ఖండించిరి. ఇట్టి కలహము చుండు జరిగకుండ జేయుటకు వారు హిందూ నాయకులను హెచ్చరించిరి. దోషాన్వేషక కాఖనా రెట్లు పనిచేయుచున్నదియు పరిశీలించుటకు వారిక సంఘమును నిర్బంధించిరి. ఎక్కడు లాభముల పన్నును గూడ వారు ఖండించిరి. ఈక్రింది తీర్మానము గూడ అంగీకృత మయ్యెను.

"హిందూదేశీయన కావలకున్న మహమ్మదీయుల యెడల నిచటి మహమ్మదీయు లగ్నింతనోదరభావమును గలిగియుండుటచేతను, ప్రపంచమందలి మహమ్మదీయ దేశముల అధికారమున కెట్టిలోపము గలిగినను ఈ దేశపు మహమ్మదీయులలో రాజకీయములందు భేదభావములు గలుగక తప్పకుండుట చేసిన ప్రపంచమందలి ఇస్లాము సైనికబలమును తగ్గించివేయునపుడతి. రాజభక్తియును లైన ఈదేశపు మహమ్మదీయులలోగూడ మార్పులుగు టావశ్యకమగుటచేతను, మహమ్మదీయుల అభిప్రాయములనున్న టినిసభవారు చక్రవర్తిగారి ప్రభుత్వమువారి కినిహిందూదేశ ప్రభుత్వమువారికిని తెలుపుటావశ్యకమని అట్లు చేయు చు న్నారు. మరియు, సంధి సభ యందు దలి లిగి టి మ పత్రి కి ని ధు లు, రాష్ట్రీ య పు న న్ని రాష్ట్రపు ఏర్పాటులు చేయబడు నపుడు తమకక్షిసామర్థ్యములనున్న టిని బనియొగించి మల్లానుగారే తుర్కీనివాసించు వలయుననియు, మత గురువుగారి కాలిఫావారే పవిత్రస్థలములను జాడీ రాటులో ఆరబ్బుచు పాలించు వలయుననియును మొక్కి చెప్పెదరుగాకయని ఈసభవారు కోరుచున్నాడు. మరియు నికముందు సామ్రాజ్య రాజకీయ సంబంధములకు నిర్ణయించుటలో హిందూదేశ మందలి మహమ్మదీయులందఱి దృఢాభిప్రాయమును గుర్తెగి శ్వామి సమావ్య స్వల్పముల ననుసరించి మహమ్మదీయ రాష్ట్రములనుక బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు సేవసంబంధము గలుగునట్టి యేర్పాటు చేయబడునని ఈసభవారు తలంచు చున్నారు.

మహమ్మదీయ నింధితులందఱిని విడుదలగోరుచు నింకొక తీర్మానము ప్రవేశపెట్టబడెను. మహమ్మదీయ సామంతా లీగారల నింకను విడుదలనందులకు సంఘమువారు చాలతీగ్రముగ ఖండించిరి. ఈతీర్మానమును బలపరచుచు వజీహుస్సేనుగారిట్లు చెప్పిరి. ఆలీసోదరులనింకను విడుదలండు ఆవ్యామహాత్రమేగాక కార్యముగూడనని చెప్పిరి.

రాబోవు సంవత్సరము మహ్మదాబాదు రాజాగారభ్యుదయగను, సయ్యుకు వజీయూస్సేను గారు క్యాదర్గను నియమించబడిరి.

పిమ్మట సభ్యులక కందనముతో సభ చాలి పుడెను.

లాయదుజారిగారి విజయము

చరిత్రకాళి ప్రాయములు

దెయిలీ తెలిగ్రాఫు

లండను, డిశంబరు 30:—పార్లమెంటు చరిత్రమున ప్రధానమంత్రికిని నిగ్రాహమును విజయము. కాంటివానులకును ప్రతికర్తలకును సంప్రదించున పరాజయము కలిగినది. వారి మోసకృత్తులకు తగిన ఫలము వారికిలభించినది. కొయిలేమ నుల పలుకుబడిని అందవావేమువారు వారి బలములో సగ భాగమును మార్చి మె గుర్తింపగలిగిరి. మిత సంఖ్యలకు పాల న మనునిరసనోక్తు లిక కట్టుబడగలవు. ఇప్పు డెక్విటీయ ప్రజా శక్తి సహాయమును బడపిన లాయదు జార్జి గారికి గొప్ప యన కాశము లున్నది. వారి నాకడు చక్కగ నుపయోగించునని మేము నమ్మెదము.

దెయిలీ న్యూస్

ఇది విజయకు ప్రజాభిప్రాయ పరిగణనము కాదు. కెయి జరుగుచియుంట, కష్టపరిసరమును రాబట్టుట, జర్మనులను బహిష్కరించుట మున్నగు నబ్యుచయములను గూర్చి ఆతిథ్య ధికావేశమునకల్పించి అవశేషము ప్రజలనుండి ఈపరిగణనము లాగుకొనబడినది. లాయదుజార్జి గారు టోరికక్షేపారి వేశమున బండిగా నున్నాడు.

దెయిలీ ఎక్స్ప్రెసు.

ఇది కేవలము బోసగ్గానియోజనము. అతడు యూని యనిట్టుల సభ్యులకే క్రియంతుల నొనరించెను. వారివిజయమున కన్ని విధముల కన్నులు. వారు చేసినవాగ్దానము ననుసరించి వారు సాంఘిక పునర్నిర్మాణమునకు గడంగవలెను. లేనిచో నురల విపరీతాంధోళనము కలుగును. ఆస్క్విత్తు గారు నియోజింప బడనుదుల కన్ని పులికలును సంపాదించుట తెలిపెను. అతని ను ప్రభువుల సభలోనికి పంపదగు నని కొన్ని ప్రతికలు సూచించెను.

దెయిలీ కానికలు.

దేశమున ప్రజాపరిపాలన వాయును, దేశాభిమానులను పురోగృహిని కోరువారును యిప్పుడున్నంత మోయ్యగా నిదివర కెన్నడు నుండలేదు. వారు నునకొక్కము జరుగలేనని కోరుచున్నారు. అట్టియునకార్జునులను జరుపుటకు లాయదు జార్జి గారే అప్పుడను గట్టిదృక్పథముతో వారతనికి బాసట యైరి. ప్రజల ఆజ్ఞ వారిను చెల్లించుట కధ్యంత్రమును కలి గించెడు కక్ష ఏదైనను ప్రజల ఆగ్రహమునకు పాత్రయగును. గాన మోయ్యసంఖ్యగలవారిలో యూనియనిట్టుల కక్షవారు మోయ్యగానన్నండులకు మనము కలవరపడ నవసరమాలేదు.

మార్సింగుపోటు.

కాతీయపక్షమునకు అవిశ్వసనీయముగ నుండిన రెండు కక్షలవారిని దేశీయులు రాజకీయ కర్మనోరములనుండి బహిష్కరించిరి. స్థిరమగు బ్రిటిషు ప్రతిష్ఠాపకములట్లు కాతీయా భిమానమున ప్రేమను మాపువా రధిక సంఖ్యలను నియో జింపబడిరి.

దెయిలీ మెయిలు.

లాయదుజార్జి గారిపుడు తనవెతుకటి శత్రువులదనుకు పాత్రుడుకావలసినిచ్చినది. వారతని బుజ్జగింతుతో ఆతడు వారిని బుజ్జగించునో చూడవలెను. సైనికులలో మోయ్యచుండి కార్మికుల కనుబాలుగును కాంటివానులకు ప్రతికూలుగును యుండిరిని పోరును నియోజనములను స్పష్టమైనది. నియోజన కాలమున కొయిలేమను కక్షవారు పారట్లు ఆత సోష లిస్టు వారపత్రికను మరి పెత్తనపత్రికలను సైనికులకు వితముగా పంచివెట్టిరి.

తైన్సు

యద్ధము విషయమున ఎవరు నిందపాలుగానుండ వని చేసికోవారు నియోజింపబడిరి. ఇప్పుడు లాయదు జార్జి గారు తమ ఆశయములను కక్షవారు రెండును అంగీకరించునట్లు చేసి ఏకత్వమును సమకూర్చుకొనట సాధ్యమగునా?

ప్రొగ్రెసు.

అతని అధికసంఖ్య స్వల్పముగ నుండిన ఇంకను మాక ధికమగు నాక కలిగియుండును. ఇప్పుడు ప్రాతికూల్యము ప్రబ లకుండుటకు కార్మికుల సహకారమును బడయుట కతిడు సర్వ సయత్నియులను చేయవలెను. అదియే విజయకు కరణ్యము.

మాంచెస్టరు గార్జియను.

ప్రజాపరిపాలనమునకు సహజముగ గల ప్రధానోద్ద్ర వములలో నొకదాని నీ నియోజనము స్పష్టపరచినది. ప్రజలు

స్థిరచిత్తులుగా లేరునందున వారికావేశము కలిగించి అధికార మును వహించిన కక్షవారు తమ కనుబాలుగు నియోజన మును బడయవచ్చునని స్పష్టమైంది. జర్మనీని శిక్షించెనని ప్రధానమంత్రి పేరాశలను కల్పించి అనుకూలనియోజనమును గడింపగలిగెను. అయినను అతడునిజముగ నున్నాడు. ఘనకార్య ములను నిర్వహించగలడు విప్లవచింతయును పరిష్కరించు టకు సామర్థ్యధిక్తి కలవాడు. పురుషులకంటె శ్రీత దేశము నందంతలను మోయ్యగా ఓట్ల విచ్చిరని తెలియుచున్నది.

వెనుమిట్టను గెడెలు.

వెనుకటి బ్రిటిషు సాంప్రదాయము శిథిలమైనది. నియో జనలలో మూడవంతువారు మాత్రమే కొయిలేమను వారికి ఓట్లనిచ్చిరి. 2-3 వంతున వారికి మోయ్యట్లు వచ్చిరి. స్వి లలోనే మాన్యు కలుగుట నిశ్చయము. కార్మికులు తమ వో టును తమకక్షవారికే యిచ్చుట జరుగగలరు. ఆ కక్షకు సు యుక్తప్రజాపాలక పురోగృహికర ప్రభుత్వము సముచితస్థాన ములభింప వలెనుగాన నందులకు లిబరలు కక్షవారు సరియగు యత్న మొనరించి కార్మిక క్యాకేతర కక్షలు రెండుమాత్ర మే ఏర్పడవలెంద చూడవలెను.

కొయిలేమను కక్షవారి భావము

సార్వత్రికముగా మతస్వ యోగ్యతమే అత్యధిక్తి ఆమె రెం భరానుసాము 150 పాటలను రచనానా నెను దెప్పమైనవారు మాత్రమే ఆస్క్విత్తు కక్షయెడల విశ్వాసము నదిలక 8 స్థానములకు ఆ కక్షవారిని 4 గురిని నియోజించిరి. సైనికులశ్రీతిల వోట్లు కొయిలేమనుల విజయమునకు కారణము. శ్రీతిలవోట్లవలన మొదలు విజయము స్థిరమైనది. పిమ్మట వైరి కులఓట్లులాయదు జార్జి గారికి మిలిమిరి వచ్చిని (వెనడెంట్లు విల్సన్ గారి చింతనంద వచ్చి పిమ్మట వచ్చుతములకు నిఫలితి ములకు లాయదు జార్జి గారే చాల ఆస్క్విత్తు నొందిరి. బర్నింగునాడులో 12 వివిధములవారును కొయిలేమను కక్షవారికే వోట్లనిచ్చిరి. ఆమెగమున ఒక్క శ్రీతి మాత్రమే నియోజింప బడగోరెను. ఆమెఅంత్యస్థానమును బడసెను "ప్రజామం- కుమ్మిటికి వుంపును- మేము ఓట్లనిచ్చెదము- మొదలు సేవల ను తగ్గించి డివ్యట్లు నియోజనమును జరుపవలెను- మాకధ్యంత్రు నివము మేమియును తెలియదు- ఇనువ్రాతలను చాలమంది సైనికులు తమకు పంపబడిన చీట్లవైని వ్రాసి పంపిరి.

ఆదివారపు చరిత్రము.

లిబరలు, విప్లవు జాతీయవాదకక్షలు మూలకేరని లాయదుజార్జి గారికి చక్కని విజయమును అరకాశమును కూడ కలిగినది. యద్ధమున విజయమును గడించినట్లే కాంటివాడ గడించుటకు శత్రువులవలన కష్టపరిసరములను బడయుటకు దేశమున సాంఘిక పునర్నిర్మాణమును నెరవేర్చుటకును ప్ర జలు కోరుచున్నారు. పాలకక్షలచ్యు లిపుకు పరీక్షింప బడుచున్నవి. ఈపరీక్షలో వారు సరిగ ప్రకృతింపవో నుంచు నియోజనమున వారు మూలబుటు నిశ్చయము నియోజనము గూడ కదు శత్రుయుగ నే మరల జరుగగలరు కార్మికులు కోరిన కార్యములను కొయిలేమనువారును నెరవేర్చునని నమ్మ కముతో కార్మికులు తమ వోట్లలో చాలభాగము కొయి లే మనువారుల కిచ్చిరి.

రాజనీతిజ్ఞుల భావములు.

చార్లెసుగారు.

యద్ధముపట్ల సంప్రదాంగికారమును చూపనివారంద రును బహిష్కరింపబడిరి. కార్మికులు బోల్షి విక్కుల నాదరిం చుటచే గొప్పయనకాశమును గోల్పోయిరి.

కెన్సెరు.

కార్మికప్రతినిధు లధిశోత్సాహమును దేశమునందంత టను వెల్లపించి కార్మికక్ష జేకాభివృద్ధికరమును జేకాట్టి నివారణముచూడ వగును.

రాబర్టు జోవాల్లు గారు.

లిబరలుకక్షవారు నియోజకద్యూతమున నిజమైరి. ఇప్పుడు కొయిలేమను వక్రసంఘమున లాయదు జార్జి అను పారకభాగస్వామి యయ్యెనుగాని ప్రధానభాగస్వామి గాడు.

సర్ ఎఫ్. ఇ. స్పీకుగారు.

ఈ అధిక సంఖ్యయం దేశభావమును కలిగించి ఘన కార్యనిర్వహణోన్ముఖము నొనరించుటకు నాయకులు ప్రయ త్నింపవలెను.

మాంచెస్టరు గారు.

సంధి కాశ్యోతముగను న్యాయమగను జరుగవలెను. సైనికులును నావికులును త్వరలో లొకకర్మములందు ప్రవేశిం పవలెను. అన్ని దేశములందును సాగముకత్త వంకరింప

వలెను. పోరపలిస వారికందకొ. ఉదాహరణమునకును భావిగ్రహమును చేయవలెను. నిర్భయత్యపరిపాలనము నెగడ వలెను. కుటుంబస్వాతంత్ర్యము నెలకొనలేరని ప్రజలందరును కోరుచున్నా రని స్పష్టమైనది.

పరాసుపత్రికలు.

కొయిలేమనులసంఖ్య మోయ్యగుట బోల్షి విక్కులకు హానికరము. సోషలు ఓట్లు రావటం వలననే నిర్ణయమైనది. స్థానమును సమావేశములో మోడర్నుకు పలుకుబడిగూడ వొ లగినోయినది. ఆస్క్విత్తు గారికి ఓట్లు రాకపోవుట గమనింప దగిన విషయము. ఆస్క్విత్తు గారు యద్ధముపట్ల విశ్వాసమున ఎవ్వరు ననుబాలు గాని లాయదుజార్జి గారిచ్యు సమగతర మని మాత్ర మిపుడు స్పష్టమైనది. ఈలాయదుజార్జి విజయఫలి తము సంధిసంధియంతే విడితము కాగలదు. లాయదు జార్జి గారి జర్మనీవారికి విధింపనెంచిన సంధివరకును ప్రజలకు సమ్యక్ తము లగుటయే అతని విజయమునకు ముఖ్యకారణము. అతడు దేశమున కష్టసంపద నభివృద్ధి నొందించుటకును చీరలక్ష్మితిని బాగుచే ముటకును గూడ వాగ్దానము చేసినాడు.

నల్ల మందు

లండను, డిశంబరు 24:—నల్లమందును నుండులకే గాని మరి ఎండులకును నుపయోగించుటకుటకు గూర్చి ఆ లోచించుటకు సంధిసభలో దొరతనముచూ రుపహరింప గోరెదను.

చెరిడెంట్లు విల్సనుమేయరు

లండను ఆతిథ్యము

లండను, డిశంబరు 28:—లండను మేయరుగారు (వె సి డెంట్లు విల్సనుగారికి మాన్యు సంగిరమునందు ఆతిథ్యమిచ్చి రి విల్సను గారు ఆతిథిదేసిని సత్కార్యమునకు కృతజ్ఞత చూ పుట యద్ధమున ప్రజలు వడిన కష్టములు నేడు నివారణయై నందులకు సంతసిచిరి.

మహ్మద్

బోల్షి విక్కులు పారసీకమునై కేగుట.

పారిసు, డిశంబరు 29:—బోల్షి విక్కులు విజయ మై మిటోనంక కేగుచున్నాడు. 6 లక్షల సేన మిటోటో గనుల మీదుగా పో సీకమునకు వెళ్లజూచుచున్నది.

రమ్యచక్రవర్తి కుటుంబమాత్య.

పారిసు, డిశంబరు 30:—వారుగారి కుటుంబమును మాత్యనేయుటకు ముందటి రాత్రియంతయును వారిని మిక్కిలి భావవైట్టిరి వారందరిని ఒక గదిలో చేర్చి ఒక్కొక్కరి నొక్కొక్క షర్టిలో కూర్చుండబెట్టి సన్నీలతో పొడిచి చిత్ర పథ కావించి చ పీ షెల్ల వారి చూడగ వాగడియంతయును రక్తచయముగ నుండెని ప్రస్ఫులవపు నుడివెనని చేంబరులో పిచ్చు నుడివెను.

ఎస్టానియా సేన.

స్తాను, డిశంబరు 29:—ఎస్టానియా సేన ఫలా యన బుగుచున్నది. జర్మనీ సేన దాల్సునుండి రీగాకు పారి పోవుచు గముద్రతీరమున దోచుకొనుచున్నాడు. జర్మనీనిస్తాని యా సేనలకు పోగులును జరుగుచున్నది.

రీగాలో బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలు.

ఆమెస్టరుడం, డిశంబరు 29:— డిశంబరు 17 క తేదీ నుండి బ్రిటిషుయుద్ధనౌకలు రీగాలో నున్నవి. ఎడ్మిరలు సింక్లెగారు తాత్కాలిక దొరతనముతో సంబంధమును కలిగియున్నాడు.

పోలండు రిపబ్లిక్.

కోవెనుచోగను, డిశంబరు 29:—వెడర్విస్కి అశ్మ తక్షణింద రిపబ్లికు నేర్పరచెదమని పోలండువారు ప్రకటించ నున్నాడు అతడు డెంటిజినుండి పోవెనుకు వచ్చినపుడు గొప్పస్వాగత మొనగబడెను.

సంధివరతులు

లండను, డిశంబరు 28:—జర్మనులు రైలుమార్గముల విషయమున సంధివరతులలో చేసిన వాగ్దానములను కాశ్య మాహాన తెల్పుచున్నాడు. ఒక నాడు జర్మనులు 3500 సగకుల బంలును, 200 ఇంజనులను ప్రెంచివారి స్వాధీనముచేసిరిని పారి నునండి వచ్చిన తంతిరలన తెలియుచున్నది.

The Indian National Congress.

(FROM OUR SPECIAL CORRESPONDENT.)

Concluding Day.

Further Resolutions.

DELHI, December 31.

A distinct fall in the attendance of delegates and visitors marked the last day's proceedings of the Congress.

Messages of Sympathy.

Business was resumed this morning at 12 o'clock when the President said that the other day one of the telegrams of sympathy was said to have come from Dr. Mann and Dr. Mann wrote to say that he did not send any message and that in his present position it would be greatly in proper for him to read one. Evidently, there was a great mistake somewhere and the president expressed his regret for it.

The President then read the following message from Cape Town India: "Send heartfelt congratulations to India's noble part bringing world war successful conclusion. Congress must insist on full responsible Government India and full British citizenship, Indians, South Africa."

Representation at Peace Conference.

Mr. C. R. Das.

Mr. C. R. Das then moved the following resolution observing no remarks were necessary to support the resolution: "That this Congress, while fully appreciating the wisdom of the recognition of India's right to be represented directly by an Indian at the Peace Conference, protest against the principle of nomination by the Government and demands effective delegation on this question; but this Congress nominates Lok Bahadur Ganga Charik to represent the people of India at the Peace Conference and urges upon the Government to so arrange that Lok Bahadur may attend the Peace Conference as the representative of the people of India and that telegrams to that effect be sent to Lok Bahadur, the viceroy, the Secretary of State for India, the Prime Minister of England and the Peace Conference."

Mr. B. G. Horniman seconded the Resolution.

An Amendment.

Mr. B. Chakravarti moved the following amendment: "That this Congress urges that in justice to India it should be represented by an elected representative or representatives to the same extent as the self governing communities at any conference that may be held to deliberate on or settle the terms of peace or reconstruction; that in view of the shortness of time and in anticipation of the request made in the preceding part of the Resolution being accepted by His Majesty's Government, this Congress elects as its representative Lok Bahadur Ganga Charik, Mr. M. K. Ghandi and Mr. Syed Hassan Imam."

The mover said that the amendment itself was its recommendation and he was moving it in agreement with Messrs. Das and Mr. Horniman.

Pandit Motilal Nehru seconded the amendment.

Mr. Das said he was in entire agreement and he was happy to accept it as his Resolution. The name of Mr. Ganga Charik should certainly have been there, Mr. Hassan Imam who presided over the deliberations of the special sessions of the Congress was a household name in India.

OPPOSITION.

Pandit Rafikhan Malaviya opposed both Resolutions. He assumed that a representative of India would be present at the Peace Conference, if India and Colonies were there through their representatives, he maintained only independent powers would be there. The passing of such a Resolution would make them look small in the eyes of the people of the world. If they were passing Resolutions only to please themselves they would do so. If representatives were to be nominated for the parliamentary conference of the British Empire he wished to point out that the colonies were not represented by a man chosen by the people but by their Government. He fully realized that those were popular Governments but he wished them to consider what would be India's position in the eyes of the countries in their representative process the confidence of the Government and how it would come in conflict with those of the Government representative. Unless and until they get self-Government they had to put up with certain disabilities and this was one.

Various speakers supported the amended Resolution which was carried, Messrs. Besant, Mr. Ramaswami Iyer and Pandit Radhakant voting against.

India's Further Contribution.

Sir Dinshaw Petit.

Sir Dinshaw Petit moved that having regard to the unprecedented economic strain to which India has been subjected during the period of the war and considering the injury likely to be caused to the infant or nascent industries of the country by the addition of any further burden of heavy taxation as well as by the facilities enjoyed by competing foreign industries and in view of the consideration of the Congress urges that the Government will be indicated by Sir William Meyer in his introductory speech reconsider the matter and relieve India of the burden of the contribution of 45 millions for war purposes.

Sir Dinshaw said that the method employed in the Viceroy's Council for passing the Resolution recommending further contribution of 45 millions from the country was rather unusual in the first place. The proposition was left entirely to the votes of non-official members. That was unprecedented and he had nothing to pay about it except that he hoped that in future in every other important matter the decision would be left to the votes of non-official members. In the second instance, sufficient time was not accorded to the members to ascertain the feeling of the people they represented with regard to the proposal, nor was opportunity given to them to ascertain the contribution of other Colonies and what were the sacrifices already made by the country. He doubted if non-official members who voted for the proposal exactly knew these details. Thirdly when the matter was put before non-official members it was openly hinted to them that their decision rested on their sense of loyalty. He did not know to what extent the consideration of equity weighed with non-official members in their

decision but he would say that in asking the Government to reconsider the matter he had not the slightest fear of being pointed out as being a disloyal man. He then pointed out the scarcity in the country consequent on the failure of monsoon and appealed to the Government to relieve the country of the burden.

Mr. Jammadas Dwarakdas in seconding the resolution said that the procedure adopted by the Government in getting this Resolution passed was dishonest. The Resolution was carried.

Hindu-Muslim Relations.

Consideration Deferred.

The President then said there was a Resolution on the Agenda for appointing a conciliatory board under the chairmanship of Sir Dinshaw Petit to deal with all questions of controversy arising from time to time between Hindus and Mohammedans. He was sure they all approved of the idea, but to the actual form of the resolution there was some objection raised. He could not move it from the chair unless there was unanimity and he had received notice of several amendments. He was sorry it had to be kept back for the present, but it will go before the All-India Congress Committee and he hoped and trusted that steps would be taken in the direction indicated.

Petition to Parliament.

Put from the Chair.

The following resolution was then moved from the chair and passed: "That this Congress desires to send its congratulations to H. M. the King Emperor on the successful termination of the war and a petition to the High Court of Parliament in England enunciating our demand for Responsible Government as an integral part of the British Empire and embodying the Resolutions of the Congress regarding such demands; and appoints Mr. N. C. Kelkar, Mr. K. M. Munshi, Mr. B. G. Horniman and Hon'ble Mr. V. J. Patel to draft a suitable petition, and desires the All-India Congress Committee to arrange its presentation."

Other Resolutions.

Deputation Selection.

The following Resolutions were also passed by the Congress:

This Congress resolves that a committee consisting of the Hon'ble Pandit Gokarn Nath Mishra, Mr. C. Vijayaragava Chariar, the Hon'ble Mr. G. S. Khandekar, the Hon'ble Mr. N. C. Kelkar, Mr. C. R. Das, the Hon'ble Mr. V. J. Patel, Mr. Barkat Ali and Lala Balkrishan Lal and the President, ex-officio be appointed to select the members of the deputation to proceed to England to advocate the press the demands of the Congress as contained in the Resolutions of this session, to co-operate with the provincial Congress Committees in collecting the necessary funds with Mr. Kelkar as the convenor.

Agency Areas.

That the Congress strongly recommends that Delhi should be constituted into a Regulation province; that it should have a Legislative Council to assist the Chief Commissioner and that it should have at least two representatives in the Legislative Assembly; that having regard to the Special importance of Ajmere Merwara and British Rajputana as a model for the Native States this Congress supports the claim of that province that its status should be that of a regulated province and that a united constituency of a majority of elected representatives of the people should be provided in the Reform Scheme and that two elected representatives of the province should be allowed in the Legislative Assembly.

Muslim Interests and Colonies.

That this Congress again most earnestly requests the Government to release Messrs. Shaukat Ali and Mohammad Ali who are now at the beginning of their fifth year of internment; that the Congress reaffirms the Resolutions passed at previous sessions of the Congress on the subject of the status of British Indians in the self-governing dominions and Crown colonies of the Empire and once again places on record its sense of resentment and ever growing dissatisfaction at the colonies, earnestly hoping that in view of the readjustment of the relations between the competent parts of the Empire the grievances of the Indian settlers will be settled.

British Congress Committee.

That in the opinion of this Congress the Congress constitution should be so amended as to bring the work of the British Congress Committee into co-ordination with that of the other component parts of the Congress organization.

That in the opinion of this Congress (1) it is necessary to make the newspaper "India" more attractive and (2) to associate an Indian or Indians in the editorial management (3) that in the opinion of this Congress half the delegation fees which are now earmarked for the British Congress Committee be set apart generally to be utilized for propagandist work in England. (4) That in the opinion of this Congress the deputation which will proceed to England in connection with the constitutional reforms be authorised to enter into negotiations with the authorities on the lines suggested above. (5) In article 21 of the Congress constitution after the word shall omit the words "to be sent to the British Committee of the Congress through the General Secretaries of this Congress" and substitute "therefore make over to the All India Congress Committee" and also omit the words "Subject to a minimum of Rs. 3000." At the end of the said article, add the words "this amount shall be a fund of the Indian National Congress and shall be administered by the All-India Congress Committee subject to the supervision and control of the Indian National Congress. The All-India Congress Committee may at their discretion spend in the United Kingdom or elsewhere such amounts or any portion thereof for work and propaganda of the Congress."

Congress Constitution.

That the congress desires the All-India Congress Committee to consider and report what changes may be

introduced in the working of the Congress constitution rules and the procedure of the Congress session and the Subjects Committee in the matter of electoral, elections, etc., that the payment by the delegates of the delegation fees under Article 21 may be remitted for this year only in the case of tenant delegates and other members of the poorer classes in the recommendation of respective provincial Congress Committees. That this Congress regard the valuable services rendered by the Secretary of the Congress for the last year, namely the Hon'ble Mr. Bhugari and Messrs. C. P. Ramaswami Aiyar and P. Kesava Pillai; this Congress appoints the Hon'ble Mr. V. J. Patel, Hon'ble Mr. F. Zulfiqar, Hon'ble Pandit Gokarn Nath Mishra as Joint General secretaries for the year, 1919.

Indigenous Medicine.

That recognising the comparatively dominant prevalence of the Ayurvedic and Unani systems of medicine in India and their undeniable claims to the usefulness, this Congress strongly recommends to the Government of India the eminent desirability of taking definite steps to secure to them the advantages vouchsafed to the western system under the present administration policy of the Government, that the consideration of the opinions of the Local Governments with respect to placing the indigenous systems of medicine on a scientific basis as revealed in the summary laid before the Imperial Legislative Council at Simla this year should be postponed pending a thorough enquiry by a mixed committee of representative Vaid, Hakim, their sympathisers and experts and such other medical practitioners as may be nominated by Government.

President's Concluding Speech.

DELHI, December 31.

On the motion of Rai Bahadur Sutan Singh a very hearty vote of thanks was accorded to the President who in reply spoke feelingly in Hindi on the question of Hindu-Muslim unity. After thanking the Reception Committee and volunteers he observed that this year's Congress was the most important of all from all points of view from the resolutions passed, the rapprochement between Hindus and Muslims and the attendance of tenant delegates. It was he said a matter of congratulation that out of 5,400 delegates they had as many as 700 tenant delegates and he hoped their interest in their proceedings would increase every day and that they would on their return home establish Congress committees in every Thana and thus carry on educative work. Continuing the President asked them to remember that God had endowed all human beings with the same wisdom and they should therefore discard their timidity. He exhorted them not to be unjust and at the same time not to put up with any injustice. They had been promised responsible Government and they would get it. They might get it tomorrow or they might get it five years hence, but the vow he asked them to take was that they would carry the banner of the Congress in every village and there educate their less unfortunate brethren to understand their rights. He also appealed to the women of the country to take greater interest in the political welfare of the country. But there was one consideration which was of utmost importance. They were a weak nation. They were a subject nation. The reason for their being a subject nation was that in the past there was no unity in the country. They were all children of the soil and it was imperative that one should not attack other. He asked them to discard the doctrines of their ancient Hindu literature and Koran Sharif of Mohammedans not powerful enough to remove all dissensions between the two communities. How long would they give cause to aliens to ridicule them; how long would they give cause to say that Hindus and Mohammedans could not live together and it was essential for Englishmen to come from a distance of 7000 miles to rule them? He appealed to them to devise some means to remove all causes of dissension and for that purpose he was prepared to give his life. If any Hindu had in any manner given offence to a Mohammedan he in this Imperial gathering publicly apologized to Mohammedans on behalf of the Hindus, be in this Imperial gathering begged from his Mohammedan brethren a brother's alms that they should refrain from doing anything that would hurt the feelings of Hindus. They were both being trampled and under such disabilities why should they create further differences between them? He would be precise. He referred to the question of cow sacrifice. He wished to assure his Mohammedan brethren that what some misguided Hindus did they did under mistaken ideas of religion. If Mohammedans thought that it was absolutely essential to sacrifice cows from religious point of view in spite of all pain he might feel in the matter he was prepared to witness the sacrifice. Hundreds and thousands of their countrymen had suffered in the matter and he appealed to them that in this ancient and holy city of Hindus and Mohammedans alike they should both confer and devise some means to prevent these deplorable incidents. If they succeeded in bringing about a unity between the two communities they would obtain full self-Government that moment. (Loud and continued applause).

The Congress was then dissolved.

Next Congress.

Dr. Kichlu then invited the next Congress to Amritsar. A vote of thanks was next passed to the reception committee.

All-India Moslem League.

Resolutions.

DELHI, December 31.

The All-India Moslem League re-assembled to-day at noon. There was a large gathering including some leading Ulemas who were given an ovation by the members of the League. The Hon'ble Abdul Karem of Bengal moved a resolution protesting against the firing at Mussalmans during the recent Calcutta riots and deploring the loss of life and property caused by the uncalculated measures taken by the British Government during the riots. The motion was carried. Nawab Gulquidar Jang of Lucknow then moved the following resolution: "That the All-India Moslem League enters its strong protest against the occupation of Jerusalem and Naj Bashraf by His Majesty's forces and having regard to the solemn promise given to Mussalmans regarding these places hopes that all such places will be immediately restored. The League further requests His Majesty's Government that in view of the wishes of Mussalmans of India it will use its good offices to dissuade

other allied powers from taking any step which affects the position and status of their holy places. Speeches were made in Urdu commending the Resolution to the acceptance of the audience. The Resolution was carried unanimously, the whole house standing.

Mr. Muhammad Asghar, Barrister, Hyderabad, then moved the following resolution:—That the All-India Muslim League deems it necessary to remind the Government of the declaration of policy made by His Majesty's Government, that the question of Khilafat is one for Muslim opinion alone to decide and bids to point out that any departure from that policy will cause great resentment and ill-feeling among Muslims. The League further requests His Majesty's Government to disavow any allied power that might contemplate any interference with this question from taking any action in this matter. The Resolution was carried. The League then adjourned for lunch.

DELHI, December 31.

In the afternoon the League passed a number of resolutions including one on self-determination which was on the line of the Congress resolution. Regarding the peace conference the League demanded the right of sending their representative by election. The report of the Peace Act and the Arms Act was sought for and Katarpur Id. riots were deprecated. The resolution on the postponed subject called upon the Hindu Leaders to take effective steps to prevent a recurrence of such incidents. Another resolution demanded an enquiry into the administration of the C. I. D. The League also opposed the Excess Profits Tax on the ground of poverty of the people and severe famine prevailing throughout the country. The following resolution was also passed, re-emphasising that it was the innermost wish of the Muslims of India:—Having regard to the fact that the Indian Muslims take a deep interest in the fate of their co-religionists outside India and that the collapse of the Muslim Powers of the world is bound to have an adverse influence on the political importance of the Muslims in the country and the annihilation of the military powers of Islam in the world cannot but have a far reaching effect in the minds of even the loyal Muslims of India, the All India Muslim League considers it to be its duty to place before the Government of India and His Majesty's Government the real sentiments of the Muslim community and requests that the British representatives at the peace conference will use their influence and see that in their territorial and political redistribution to be made fullest consideration should be paid to the requirements of the Islamic Law with regard to the full and independent control by the Sultan of Turkey, Khilifa of the Prophet over the holy places and over the Jazirat ul Arabia stated in Muslim books. The League further hopes that in determining the political relations of the Empire for the future His Majesty's Ministers shall pay fullest consideration to the universal and deep sentiment of the Muslims of India and that resolute attempts should be made to effect a complete reconciliation and lasting accord between the Empire and Muslim states based on terms of equity and justice in the interests alike of the British Empire and the Muslim world.

The following resolution was also carried:—The All India Muslim League views with great dissatisfaction the unreasonable attitude of the Government in not releasing Molana Mahmad Hussain, and other Muslim internees, even after the signing of the armistice and urges their immediate release in order to allay Muslim feelings in view of the vague nature of the charges framed against them by the committee of enquiry appointed by the Government to investigate their cause. The League strongly protests against the continuation of the internment of Messrs Shaukat Ali and Mahammad Ali. Mr. Wazir Hussain who spoke on the resolution said that in the case of the two Ali brothers it was not only injustice but oppression. The session was dissolved after passing a hearty vote of thanks to the president.

The Cow Conference.

Session at Delhi.

DELHI, December 30.

The Second All-India Cow Conference met to-day at the pandal opposite the Juma Masjid. The attendance was fairly large. The Hon'ble Lala Sukbir Singh, chairman of the Reception Committee in welcoming the visitors, stated that the object of the conference was to devise ways and means for the improvement of agriculture and protection and improvement of cattle specially cows, as the true material and economic advancement of the country were entirely dependent upon these two factors. India was pre-eminently an agricultural country. More than ninety per cent of the population lived directly or indirectly by agricultural pursuits and our agricultural system is entirely dependent upon cattle. Machine ploughing was not yet quite suitable to the requirements of the country. Hence the preservation and improvement of our cattle were of primary importance for agriculture of land and bull-cattle held as yet a pre-eminent place in this rural country. So it was a matter of the utmost importance to preserve and improve the breed of cattle. He proposed that some Inspectors and Auditors be appointed to look into the management and accounts of pinjrapoles and gowshalas, the number of which was not less than six hundred involving an expenditure of about a crore of Rupees annually. But they were not properly organised. Professional gowshallas were required to be controlled both by legislation and public opinion. Model dairy farms should be started in every district and town to supply milk on co-operative lines. There were certain matters in which Government help was needed. Amongst them was the new business of butchers and Burma dry meat trade. The chairman was of opinion that it was high time that this trade was stopped. The next thing he mentioned was providing of grazing lands for cattle. He said cultivation of fodder crops should be encouraged. Legislation for the protection of Brahmini bulls was required and village bulls should periodically be inspected by veterinary assistants. The Government should take steps to arrest ruinous slaughter of prime cows without any further delay. In the annual fairs and horse shows in several districts prize should be more adequately given to owners of best cattle.

After the chairman's speech was delivered Mr. C. Vijayaraghava Acharyar was elected president. The conference was then adjourned. It will meet again tomorrow, when the president will deliver his speech and resolutions will be moved.

Common Language Conference.

DELHI, December 31.

The third session of the All-India Common Language

conference met to-day at the pandal opposite the Juma Masjid. Amongst those present were the Hon'ble Mr. K. V. Rangaswami Iyer, Pandit Satya Chandra, Mr. Sastri and Mr. Arundale, Dewan B. Bahadur V. P. Madhava Rao, president, in the course of his address said that the principal issue that confronted them was whether Urdu speaking Mahomedans who numbered about a seventh or a sixth of the population would agree to the adoption of Hindi as a common language or at least of Nagari as common script out of regard for the majority. Next among Non-Mahomedans would those speaking the Dravidian and non Sanskrit vernaculars agree to the proposed change? At a time when India had to equip herself for the struggle to attain nationhood and when they had to keep in time with most advanced nations can they afford to waste in picking up half a dozen languages the time required to get correct ideas regarding the world round them and store their mind with knowledge necessary for success in life. In conclusion he suggested that one's knowledge of the vernaculars would be augmented by the knowledge of classical languages like Sanskrit or Persian. Those who seek the culture of classical languages will have no reason to think that any additional burden is imposed. No new language need be studied immediately. Without much effort the script problem also will slowly solve itself for finally all Indians except the Urdu speaking, men will have known Nagari and the Urdu speakers their own alphabet.

About a dozen resolutions were passed the most important one urged the adoption of Hindi as a common language and devising methods of its propagation.

A Visitor's Impressions.

DELHI, December 30.

The following are the impressions of a visitor to the Congress:—

After the storm of yesterday there was a remarkable calm in the Congress to-day. Several big gaps were noticed in the delegates' ensembles like springs in a forest where a cyclone leaves its marks. Most of the members looked somewhat tired and spent up and there was a general depression. The President arrived at about 12-15. After the national music the proceedings commenced at 12-30. The first resolution namely that the Punjab should be placed on a basis of equality with the three presidencies and the United Provinces was of provincial interest and though the Punjab delegates were enthusiastic, the others showed more or less a passive attitude. Pandit Rambhaji Dutt Chowdhury who moved the resolution spoke in Urdu on the past and present glories of the Punjab, her magnificent rivers, the felicity of her peasant proprietors, her military services and her educational advancement. His supporters reiterated Mr. Chowdhury's Patriotic tribute to his province and claimed that the Punjab was fit for as much self-Government as any other province. The resolution was passed with acclamation. Babu Ripin Chandra Pal was in very good form when he moved the second resolution on the repeal of the repressive measures passed in recent years by the Government and the liberation of all detainees and political prisoners as an act of amnesty. Mr. Pal condemned the Rowlatt Committee report and the recommendations of the Committee and made the bureaucratic Government itself responsible for all the revolutionary and secret societies. They did not exist when Babu Surendranath Bannerjee and others first led the National campaign. The suspicion and the repressive measures of the Executive Government have brought them into being. Mr. Pal has a bone to pick with the Rowlatt Committee, and he chose the present occasion for self-defence. Though he denied it one would doubt the propriety of Mr. Pal's moving a resolution which gave him an opportunity for expressing his personal grievances, and fight his own battles, but he spoke passionately and his eloquence carried the audience with him. After the resolution had been seconded by Mr. Syed Hussain the President stopped any further discussion on the subject for want of time, and the Congress enthusiastically adopted the resolution. Mrs. Besant's speech in moving the resolution on self-determination was far and away the best to-day. She paid a glowing tribute to India's past and spoke eloquently on self-determination as a fundamental right of men. This resolution naturally overlapped a previous resolution on self-Government. Self-determination and self-Government are difficult to distinguish, and perhaps the one implies the other. The one great topic and the one great demand in this Congress has been self-Government and self-determination. Most of the other resolutions are but the special applications of this principle. Mrs. Besant's political ideal and her general position are unassailable, but she seemed to attach little importance to special circumstances which ought to qualify general statements however valued they may be. The names of Mr. C. R. Das and Mrs. Naidu appeared on the agenda as the seconder and the supporter of this resolution, and it was a great disappointment when it was understood that neither would speak. Mrs. Besant was, however, supported by a number of spirited speeches which evoked an intense enthusiasm. The resolution was passed with acclamation. One very interesting application of the principle of self-determination is to be found in the resolution moved by Mrs. Sharnla Devi Chowdhurani on the equal rights of women with men. If man has the right of self-determination why should it be denied to women. The cause of women's suffrage found worthy advocates in Mrs. Chowdhurani and Anusuya Sarabhai, but some of their supporters had at times confused the issue, and the audience was not a little perplexed when they failed to see clearly whether the domestic or the political rights of women were in question. Perhaps both Mr. Bomanji's tribute to the womanhood of India was very telling. There was not the slightest difficulty in making the audience recognize the rights of the fair sex. The recent world war was made much use of by various speakers as justifying a demand for larger political rights, but not always on the same grounds. Some took the line that India having contributed so much in men and money to the strength of the allied forces had a right to demand a participation in the results. Others however referred to the change of attitude which the present war had produced in the minds of men towards international relations. Both are strong cases, and most of the speakers turned their arguments to the best advantage. It was cheering to find in to-day's session of the Congress a change of attitude towards some of the leaders of the moderate party, to whom appreciative references were made and the audience readily responded. Many interruptions and consequently much loss of time were occasioned, by

persistent demands by the audience for the use of Urdu and Hindi. Perhaps it was partly due to the fact that several hundreds of agriculturists were present in the Congress and to them English is quite unintelligible. It might partly also be due to a provincial patriotism which resented the use of a foreign tongue. Language, we are afraid, will for a long time remain a serious difficulty in national deliberations unless we are prepared to adopt English as our medium of expression. A bi-lingual Congress whatever its advantages may be, is sure to cause a waste of time and this is partly responsible for the unusually long session of this year's Congress. The Congress has already had five sittings and it will be a great achievement if the President can get through the programme of business to-morrow, daylight and indecision on the part of the executive are also at the root of the prolongation of the session.

DELHI, December 31.

The following are the impressions of a visitor to the Congress:—The session of this year's Congress has at last come to an end. There was a further thinning of the crowd to-day and even the presidential procession to the dais was less imposing than usual. The bag pipes and the brass band were not in evidence although the cheers of greeting were hearty as on the previous occasions. The proceedings of today might be considered rather dull by some for most of the resolutions were moved from the chair and there were fewer first speeches, but the audience was not altogether disappointed for there was a considerable excitement in the discussion of two or three resolutions in which Mr. C. R. Das and others took part. The Congress has voted Messrs. Tilak, M. K. Gandhi and Syed Hassan Imam as its representatives at the coming peace conference. Mr. C. R. Das originally proposed the first but was quickly accepted Mr. Chakravarty's more comprehensive amendment including the two latter gentlemen. Assuming that India has got the right of self-determination and also that the Congress represents the people of India there is nothing extraordinary in the election, but whether the election will be accepted by the established Government seems to be quite immaterial. One would suppose that India has not only the right of self-determination but is prepared to exercise this right through the Congress which is her organ although Pandit Radhakanta Malaviya tried his best to appeal to the reason of the audience and to show what a bad impression it would make on the Government and the British Public at large. His arguments though very cogent fell on deaf ears. There were deprecatory cries from the crowd and he had to stop. The Congress has also appointed a committee to select the members of a deputation to proceed to England for propaganda work. Mr. C. R. Das with his usual zeal insisted that the deputation should advocate and expound the resolutions of this Congress in England. The extremist leaders have adopted a very singular position, namely to insist on their maximum demands. There surely would be no harm in this, if they were content merely with the right of making demands, for none would deny them this right, but if the attitude of the Government which are competent to grant these demands is at all a relevant question, then surely the magnitude of the demand becomes a matter for serious consideration. Excesses of all kinds, especially in demands made, produce bad impression, for one naturally doubts the balance and sagacity of those who choose to indulge in them. We congratulate the president on the way in which he expedited the business today. More than a dozen resolutions were passed and yet the sitting could by no means be called too long. Pandit Malaviya's closing address was given with much feeling. How deep this feeling was could easily be judged when tears were seen rolling down his cheeks. Perhaps in the extravagances of the extremist leaders and in the thoughtlessness of the audience he read disappointing future. His appeal for unity and co-operation had however its effect and not a few eyes were wet with tears.

Mrs. Besant in one of her speeches in this Congress introduced the simile of the cavalry and the infantry of the Indian political army. The extremists are the cavalry and are moving too fast for the moderate infantry, but she strongly urged a united effort for victory. The extremist leaders however neither stop nor slacken their pace and are prepared to do without the moderates if they lag behind. The proceedings of this Congress may suggest another simile namely that of a ship in a tempest. Her sails are full and the gale is high and she shoots ahead with a broken rudder. No wonder that one should feel rather uncomfortable in her for though her progress is fast yet her destiny is not known. One naturally wishes that there be more ballast in her and a wise and cool head at the helm. Speed may be very desirable but speed out of control is a dangerous thing. Though timidity and slowness are rightly condemned, yet patience especially in a crisis is an indispensable virtue. I do not know if the Congress can strictly be called a deliberative body. Perhaps cool deliberation is not possible in an assembly of ten thousand people, but one can expect a little more moderation, a little more restraint in the leaders. It is disappointing to find that most of the eminent speakers have tried only to work up the emotions of the audience and have not given them a fair opportunity for judging for themselves. We only hope that Pandit Malaviya's magnificent appeal for national unity will have a more permanent effect than a mere emotional response. We hope also that the Congress will not wreck itself on the reform scheme, for we cannot believe that the most extreme of extremists will be so headlong in their haste as to imperil the true interests of the country which they all love so well.

Industrial Conference.

DELHI, January 1.

At the Industrial Conference held here under the presidency of Mr. Jehangir B. Petit, resolutions were passed protesting against excess profits tax, urging complete fiscal autonomy for India, urging state management of all railways, protesting against any compulsory inclusion of India in any scheme of Imperial and allied preferences. A resolution was also passed welcoming the general principles laid down by the Industrial Commission report. A committee was appointed to consider the details of the reports.

The Raja of Mahmudabad and Syed Wazir Hussain have been elected president and secretary of All India Muslim League.

H. M. the Queen.

Message to the Women of India.

DELHI, December 31.

The following message from H. M. the Queen Empress to the women of India is published for general information:

A short time ago I sent a message of thankfulness and hope to the women of the Empire. I wish now to add to it a special message to the women of India. If my words are brief and simple they are from the heart. I know that by the custom of their country and time-honoured traditions, by which they are reverently bound, the women of India are for the most part prevented from undertaking those public and industrial tasks which their sisters in other parts of the Empire, when the manpower of the country went forth in its defence, were able to discharge. In the seclusion and solitude of their homes the women of India had to bear the bitter pangs, to suffer bereavement and privation, to live through days and months of doubt and anxiety, in ignorance of the fortunes of the war, and without tidings of their absent ones. Reports have reached me from many sources, of their fortitude and endurance during the strain of the war, which have filled me with admiration and gratitude. Many have done more than this. I have heard of letters from Indian women to husbands, sons and brothers with the fierce abroad exhorting them to be brave in battle, out-hearted in adversity, faithful to their country and Throno to the point of death. The history of India is full of the heroism and courage of its women in the past. The war has shown that their spirit is unabated. The women of India are equally noted for their charity and compassion. I know how deeply they have been moved by the calamities which the war has brought into many households, and how ready they have been to provide relief for the sick and wounded, and to lighten the privations of their poorer neighbours. I rejoice to think that many in distress are at work which make for the greater well-being and advancement of the women of India. I watch with deepest interest and sympathy every step that is taken to bring means of education and knowledge more within their reach, to provide greater facilities for their obtaining proper medical relief through the agency of their own sex in women's hospitals or in privacy of their own homes, to widen their interests and activities and to secure to them the adequate protection of the law.

Mrs. Besant's Election Telegram.

A Press Note.

A press communiqué states: The Government of India have made inquiry into a complaint which appeared in the issue of "New India" of the 7th December 1918 that certain telegrams relating to Mrs. Besant's candidature for Parliament had been held up in the censorship. The telegrams were one which left London on the 21st November and was not delivered until the 17th December and another in reply which left London on the 18th November. It has been ascertained that the former of these telegrams only reached India on the 16th and was delivered at Madras the next day. The reply was probably delayed in a like manner in the course of transmission, but there was no delay in India as it was transferred to the Cable Company and passed on the same night. In neither case was there any delay in the censorship. Both telegrams were delivered.

DELHI, December 31.

A press communiqué says:—Intimation has been received that the K. R. has been previously pleased to appoint the Hon. Sir S. S. Srinivasa Prasad, K. R. C. to be a Member of His Majesty's Most Honourable Privy Council.

DELHI, January 1.

The All India Council of the Home Rule League met yesterday and passed resolutions welcoming the Prince of Wales to India, selection of an influential delegation to London in connection with reforms and settled draft petition to the Parliament and H. M. the King Emperor. They also agreed to convene a special session of the League in London next spring. An influential section of the League Executive is active in securing a progressive moderate platform in and outside the Congress.

Burma Reforms Scheme.

Discussion in Burma.

Rangoon, December 31.

Meetings of Burman Societies are being held to discuss Sir Reginald Craddock's reforms proposals. Criticism runs chiefly on the subject of restricting the electorate for rural areas. The Headmen should be elected by the village, or if chosen by the Government, should not be eligible for circles and boards. The division of districts into rural and urban areas is also criticised, the claim being that residents in urban areas should not be prevented from voting with those in rural areas for a Legislative Assembly member. The demand that ministers should be elected by the elected members of the assembly not selected by the Local Government is identical with that made in India and much of the Burma Reform League's criticism is on Indian lines. The financial contribution of Burma to the Government of India should not exceed 50 percent. of provincial surplus is another suggestion and also that a national army composed of Burmese should be formed and that the present Burmese military unit be maintained as a nucleus for the purpose. One speaker at a Moulmein meeting said that the proposal to pay Rs. 4,000 a month to a non-official, who is to be trained as an appellate magistrate, is too absurd to think of. The Moulmein meeting accepted communal representation. The reform league opposed it. Both are purely Burman organisations.

ALLAHABAD January 1.

The "Muslim Herald" a new Muslim daily organ made its appearance today in Allahabad. The leading article entitled "Ourselves" says that the object of the paper is to guard Muslim interests. It is at present a four-page organ and editorial notes are well written.

A United Congress.

Indian Association's View.

CALCUTTA, December 31.

At a meeting of the Executive Committee of India Association presided over by Mr. J. N. Roy held on Monday the following resolution was adopted:—That the Indian Association is of opinion that the standing committee of the All India Moderate Conference and All India Congress Committee be addressed with the request to appoint sub-committees thereof, with a view to discuss the possibility of a truly united Congress in which both parties may have opportunity of full discussion in order to arrive at decisions acceptable to both parties, and which may be deemed just and expedient in the interest of the country, the same procedure being applicable to principal Congress Committees.

BOMBAY, January 1.

In a letter received from Mr. G. K. Devadhar, one of the Indian editors who recently toured in Britain, he narrates a few of very interesting experiences which befell him: "On the 20th October" Mr. Devadhar writes, "we left London on a provincial tour, visiting Edinburgh, Glasgow, Carlisle, Chester (Port Sunlight) Manchester and Birmingham. While at Edinburgh, among other things, we were shown a considerable portion of the Grand Fleet lying near the Firth of Forth; at Glasgow we were shown, on the Clyde, ship-building operations for Government by John Brown & Co., Airship and Munitions Factories, George Town and the Corporation showed us several municipal departments; at Carlisle we were shown the work of the Board of Liquor Control. Near Chester we were shown model labour conditions put into operation by Lever Bros. On their huge soap works at Port Sunlight; at Manchester the Ship Canal Co. showed us the big Canal and their warehouses and other activities. We returned to London on the 30th of October. After a couple of days stay here, we were taken to the western front where we received the hospitality of Military Officers. We spent six days in seeing the ruins of several Belgian and French towns and villages, visiting most of the important places where battles were fought in that area. During this brief stay we travelled over 900 miles in motor cars. It was very cold there. We were shown three prominent theatres of war where our troops fought most valiantly for which British army officers and public have expressed their admiration and gratitude. We saw most dreadful scenes of devastation and desolation, complete ruins of agricultural lands and forests. We were shown an actual battle front where guns were firing at German, Hussars they are universally called here, who were at a distance of three miles. Our visit to this place has left a deep impression on my mind. On our return to London we saw on 9th of November the Lord Mayor's show, one of the grandest ever held, in which troops from all allied countries except India (because there were no Indian troops at that time in England) and different war activities of the nation were marshalled.

Towards Peace.

(Reuter's Agency)

Great Britain

LONDON, December 28.

Election Results.—Gordon South. Mr. Ian Malcolm (Coalition Unionist) 17813, H. I. Muggsidge (Labour) 7006. Lincoln. Mr. Alfred Davies (Coalition Unionist) 11114, Arthur Taylor (Labour) 6658, Mr. C. H. Roberts (Liberal) 5550. North East. Sir J. B. Rose (Coalition Unionist) 9549, Mr. Tom Proctor (Labour) 2817, Mr. Brock (Independent) 2166. Finsbury. Colonel Sir M. Archer Shee (Coalition Unionist) 8782, H. E. A. Cotton (Liberal) 4981. North (Mansfield)—Mr. W. Carter (Labour) 8957, G. W. S. Jarrett (Coalition Labour) 6678 Miss Violet Markham (Liberal) 4600, Doctor Tarachard (Independent) 878. Hull Central. Sir Mark Sykes (Coalition Unionist) 13805, Mr. K. Edward (Liberal) 3434. Cambridgehire.—Mr. E. S. Montagu (Coalition Liberal) 12497 Mr. Stubbs (Labour) 6686.

Obituary.

LONDON, December 28.

The death is announced of Mr. C. A. Bamfylde, member of the Salawak Advisory Council in England.

Britain and Dominion Representative's Conference with Mr. Wilson.

Good Understanding Reached.

German Colonies will not be Returned to Germany.

LONDON, December 31.

The "Morning Post" states that the conversations between Mr. Wilson and the representatives of Britain and Dominions were most cordial. All the participants were eminently satisfied and a good understanding was reached. There were three states.—Firstly the meeting of the Imperial War Cabinet at which a complete agreement was reached on the peace proposals affecting the Imperial Government and Dominions; secondly the conference between Mr. Wilson and the representatives of the Imperial Government with a view to exchanging the British and American proposals, and thirdly the meeting of Mr. Wilson with the Dominion Ministers. A high authority states that the questions of reparation and indemnities (in which connection it is understood that the Dominions will submit their separate demands) to the international wartime law, territorial delimitations and the fate of the German Colonies were discussed at these conferences. It is understood that the Dominions received assurances that the colonies will not be returned to Germany. There was no fundamental difference as regards the League of Nations which the Allies hope to put into effect as the first principle of Peace Treaty. The impression of the Dominion's representatives is that the Peace Conference will conclude earlier than was anticipated prior to Mr. Wilson's visit.

The Lord Inchcape on Priority Certificate

LONDON, December 28.

Writing in the "Times" referring to Mr. Churchill's statement that all prohibition for making the propeller shafts was withdrawn on November 19th, Lord Inchcape says:—This is evidently not generally known for on December 2nd. The Peninsular Oriental Company received a letter from an official dealing with the priority for Indian requirements giving a copy of a telegram from the Viceroy asking that priority might be given for six propeller shafts for "P. and O." ships in India and the managing director of an Indian Railway informed him that he had obtained the priority certificate for steel waggons through India office during the last few days.

LONDON, December 28.

Election results. Hythe. Sir G. Sassoon (Coalition Unionist) 8809 Mr. Forsyth (Labour) 3427 Mr. Kent Swenock Bennett 10650, Mr. Skinner 3323 Mr. South Portsmouth Cayzer 15842, Mr. Garland 4283, Mr. Lacey 3070.

Clearing the Way to Conference.

London, December 31.

Frankness between Mr. Wilson and Mr. Clemenceau on the subject of the difficulties of the peace settlement is welcomed by papers as clearing the way to the conference. It is pointed out that the utterances convey an impression that the underlying community of the conditions is stronger than the difference.

Monarchist movement in Bavaria.

The "Daily News" Munich correspondent says that the Monarchist movement with its centre in Munich and ramifications in the country districts of Bavaria has been discovered. Forty arrests have been made including officers. The conspirators planned to capture the arsenal and to arrest the Soviet executive.

War Cabinet-International Court.

The "Daily Express" states that the War Cabinet is considering the proposal to ask the Peace Congress to appoint a Commission to enquire regarding the international adjustment of the conditions of employment and to submit plans for permanent International Court which will secure the joint action in this matter.

Mr. Lloyd George and Reconstruction of Ministry.

LONDON, December 31.

Mr. Lloyd George goes to Wales today where it is expected he will settle the reconstruction of ministry. It is believed that new appointments will be announced before he goes to Paris next week. There will be numerous changes chiefly in the Exchequer, Home Office, and War Office. The papers state that the cabinet will be limited to a dozen. There is much speculation as to the attitude of the labourers towards the office and it is believed that Mr. Lloyd George intends to invite them to participate in the Government. The Ministerial papers state that with the Pacifist Section gone Labourites will probably reconsider their decision not to participate in the Government and Messrs. Barnes, Roberts and Wardle are expected to continue in office. But the "Daily News" says that labour party is determined to go into opposition. Messrs. Clynnes and Thomas are mentioned as the Labour leaders but as the miners are the strongest element in the party Mr. Adamston may be retained. The interesting point is the question, whether the Asquithians will surrender the Liberal Party funds to coalition liberals as the ministerial papers demand, the latter pointing out that only five of the elected liberals have definitely refused to co-operate with Mr. Lloyd George.

Independent Air Force and Attacks.

LONDON, January 1.

A despatch from Major General Trenchard, commanding the Independent Air Force explaining the policy of attacks on Germany says that the alternatives were, sustained attack on one large centre after another until each was destroyed or attack on as many industrial centres as possible. The latter plan was adopted because the forces were not sufficient to carry out the former which even with greater forces would have taken another five years to execute. Mr. Trenchard incidentally mentions that the group commanded by the Colonel R. Mulcock was established in England for bombing Berlin, but it only received machines capable of carrying out the work at the end of October and although everybody worked day and night to get them ready for the attack, they were only completed three days before the signing of the Armistice.

Germany

League of German Men and

Women to Protect William Second's Personal Life.

LONDON, December 31.

COPENHAGEN.—The League of German men and women to protect William second's personal life and security has been formed in Berlin and has issued an appeal denying that its purpose is other than what is described by leagues of official name. An appeal whets the diplomats and others to furnish information for projected White Book exculpating Ex Kaiser from the guilt of war. Prince Henry of Prussia was offered the Presidency of the League but he declined it saying that Von Hindenburg should be appointed. Prince Henry in accepting the membership says that he expects to be called as a witness on behalf of his Imperial brother.

America

American Naval Construction.

LONDON, December 31.

WASHINGTON.—Mr. Daniels appeared in the Navy Committee of the House of the representatives and urged the approval of the three years, naval programme with proviso that whenever a general international agreement was reached for the reduction of the armaments, Mr. Wilson could be authorised to order the discontinuance of the American construction.

అమృతమునకు (1412)
 మైట్ట్యైః గురద్రపు కవీజ 2½ "గిరి" గాల్పవైత్
 మల్లకవీజ, గాల్పవైత్ గొట్టములు, బోల్పములు,
 పప్పు కారలపినివారు క్రిందిఆద్రపనకు వ్రాయుదు.
 అబ్బులలి మసామ్మదలి కుమరి,
 18, పెంబునూరు వీధి, వడరాసు

బ్రిటిష్ పార్లమెంటు నియోజనము.

లండను, డిసెంబరు 28:—ఆస్ట్రేలియా గారికి తక్కువ వోటువచ్చినది: అందువలన చాలకలవరము కలిగినది. క్రిష్టుబల పాంతుహరస్టు ఓక్కటి, వయలట, మార్గసాను మేరీ, మెక్ కర్నగార్లకు ఓట్లు పోయెను. 28 వ తేదీ రాత్రి 9-30 గంటలకు కొయలివను కక్షవారిలో 471 మందికి సంపూర్ణముగ ఓట్లు వచ్చినవి. కొయలివను కక్షవారు తక్కిన కక్షలవారికంటె 280 మంది హెచ్చుగా నున్నారు. కొయలివనుకక్షకు చేరిన వారు 205 గురు సంపూర్ణముగ ఓట్లును బడసిరి. కార్మిక వాయవ్యదగు హందర్సనుగారికి ఓట్లురాకపోవుట ఆశ్చర్యముగా నున్నది.

ఎన్నికలు.

లండను, డిసెంబరు 29:—ఎన్నికలకుండు కార్మికజనుల విజయము ముఖ్యముగా యాంగ్లమైరు,విద్వద్వర్గము లాంకామైరు లందు గలిగెను. ఎనివేలవ జయించిలో వారిపేర్లు ప్రకటింపబడినవి.

ఎన్నికల ఫలములు

లండను, డిసెంబరు 29:—ఈ క్రింది వివరములవలన ప్రజాప్రతినిధి సభాసంఘటనము తెలియగలదు. కొ ఆలివెక్ సుయోగ వాడులు 884 కొ ఆలివెక్ లిబరల్స్ 138. కొ ఆలివెక్ కార్మికులు 10, సుయోగ వాడులు 50, లిబరల్స్ 28 కార్మికులు 62. స్వాతంత్ర్య వాదులలో ఇద్దరు; జాతీయ పక్ష వాదులు ఒక్కరు; సాంఘికవాది ఒక్కరు; నైతిక పక్షమువాడు వివిధ పక్షములకు చెందిన మరీ 4 ముగ గలరు. మొత్తము 9 మంది. 7 గురు జాతీయ వాదులు 78 మంది సిక్ ఫీజర్లు. కార్మిక పక్షమువారు అనేకులను కార్మికులని చెప్పకొనటచే కొ ఆలివెక్ పక్షమునకు చెందిన లిబరల్స్ సంఖ్య తేరించుచున్నది. కాని వై వివరములు అధికారుల ప్రకటనయలవై నా భారతదేశమునవి. కొ ఆలివెక్ సుయోగ వాడుల సంఖ్యలో విధ్వంసం సుయోగ వాడుల సంఖ్య తేరించబడలేదు. కొ ఆలివెక్ పక్షము వారిని క్లలికించుట విధ్వంసం కన్యాయంచదు. 27 గురు విధ్వంసం సుయోగ వాడులు ప్రభుత్వమువారి కన్ని విషయములందును తోడ్పడుదురని భావించబడుచున్నది. ఆంగ్ల తేలికమున పరిస్థితులనునందుకు కొ ఆలివెక్ పక్షము వారి విజయము వై వివరములు దృఢపరచుచున్నవి. లండను నందు ప్రభుత్వపక్షమువారు గలిచిన 61 స్థానములలో 52 స్థానములందు సుయోగ వాడులు 42 స్థానములు, లిబరల్స్ 11 స్థానముల కొందిరి. లండనుకు చెందిన ఇతరప్రతినిధులలో ఇద్దరు ప్రతిజ్ఞ చేయని సుయోగ వాడులును, ముగ్గురు లిబరల్స్, ఇద్దరు కార్మికులును ఒక స్వాతంత్ర్యవాదియుగలరు. ఇద్దరు కార్మికులను కొ ఆలివెక్ వారు ఆక్షేపణ చేయలేదు. ఇద్దరు ఇంగ్లీషు పురపాల ఎన్నికలయందు వచ్చిన 193 మందిలో 149 మంది ప్రభుత్వ పక్షమున బలపడుచువారు. ఇందు 106 గురు సుయోగ వాడులు 78 గురు లిబరల్స్ 7 గురు కార్మికులు. మిగిలినవారిలో 16 గురు సుయోగ వాడులు 8 గురు లిబరల్స్ 20 మంది కార్మికులు 4 గురు స్వాతంత్ర్యవాదులు, 1 రు విధ్వంసం జాతీయవాది. ఇంగ్లండు జిల్లాలలో 280 మందిలో 191 మంది కొ ఆలివెక్ పక్షమువారు, అందు సుయోగ వాడులు 149 మంది, 40 మంది లిబరల్స్, ఇద్దరు కార్మికులు, ప్రమాణము చేయని లిబరల్స్ 12 మంది, ప్రమాణము చేయని సుయోగ వాడులు కార్మికులు 22 మంది, స్వాతంత్ర్యవాదులు 8 ము, వేల్స్ నందు స్థానములలో 20 స్థానములకు ఆలివెక్ పక్షము వారు గలిచిరి. మిగిలిన స్థానములందు 10 మంది కార్మికులు 8 రు సుయోగ వాడులు 2 లిబరల్స్ స్వాట్టుండు ముఖ్యనగరమున 28 రు ప్రభుత్వపక్షము వారుండెరి, అందు 15 మంది సుయోగ వాడులు 8 మంది లిబరల్స్ 5 గురు కార్మికులు. స్వాట్టుండు జిల్లాలలో కొ ఆలివెక్ పక్షమున 18 మంది సుయోగ వాడులును 17 మంది లిబరల్స్ జయించిరి. మిగిలినవారిలో ఇద్దరు ప్రమాణము చేయని సుయోగ వాడులు 8 రు లిబరల్స్ 8 రు కార్మికులు, విధ్వంసం ముఖ్యనగరమున 8 మంది సుయోగ వాడులు 2 రు జాతీయవాదులు 11 మంది సిక్ ఫీజర్లు జయించిరి. జిల్లాలయందు 15 మంది సుయోగ వాడులు 4 రు జాతీయవాదులు 61 మంది సిక్ ఫీజర్లు. విధ్వంసం నందు ఎన్నికల ఫలములు ప్రకటింపబడునప్పుడు కాంగ్రెవీత మూర్తిధినించినట్లుండెను.

కొ ఆలివెక్ పక్షపు విజయము.

లండను, డిసెంబరు 29:—అధికారికమున మగునపుటికి 708 స్థానములకు సంఖ్య తక్కువ పడిరి. ఇందు 73 మంది సిక్ ఫీజర్లును చేరియున్నారు. జనవరి 3 వ తేదీని కన్నా

వ్యవస్థాపకములు ప్రకటింపబడును. కొ ఆలివెక్ పక్షము జయించుననుట మొదటనే రూఢియైయుండెను. లాయకు జార్జి గారిపక్షమున ఒక్కొక్క వ్యతిరేకవిధిని 5 గురు తప్పు పక్షము వారుండెనని ఎర్వరు ననుకొనలేదు. అంతమంది ఆస్ట్రేలియా పక్షమువారు, కాంతివాదులు, క్రిస్టునందురని కూడ ఎర్వరును భావించలేదు. కొ ఆలివెక్ మంత్రి యొక్క యున్న పక్షాభిప్రాయము కాతేను. సంఖ్యకులగు జనలు వారినే మరల ఎన్నుకొనిరి. కాంతివాదులు పూర్తిగా ఓడింపబడిరి. కార్మికుల స్థితి అంతభాగముగా నుండలేదు. కార్మికులకు 100 స్థానములైన వచ్చునని అనుకొనిరి. ఇదికలకు పార్లమెంటునందుండిన కార్మికుల సంఖ్య కంటె ఇప్పుటి సంఖ్య అధికమై యున్నను మఱల ఎన్నుకొనబడినవారి యుద్ధవిషయ భావములు ప్రశ్నింపబడును. సిక్ ఫీజర్లలో మాంగ్ల విజ్ఞప్తిని యొక్క తెయి ఎన్నుకొనబడిన ఎన్నికలకుంటి బయటికివచ్చిన సిక్ ఫీజర్లు వెళ్లు మిగిలినవందు తేరుటకు నిరాకరించిరి. కావున ప్రజాప్రతినిధి సభయందు క్రితవ్యవహారం. మిన్ క్రిస్టాబెల్ హంపీయన్ అను వామె ఆలివెక్ పక్షముగా ఎన్నికలకు హాజరయిదు. ఒక్క కార్మికుడు ఆమెకు వ్యతిరేకముగా వోయిరిచ్చినందున ఆమె ఓటు సంధించెను. క్రిస్టునలలో వందముకు (క్రిస్టునలకునును ప్రమాణమునో సహా) ఎన్నికలకుండు త్రోసి చేయబడిరి. అందు అభయము ఇచ్చలేకను (హామార్ట్ నోతి, ప్రీక్సెప్టిగాదు) ఎన్నికలకానకము నుండిరి రావల న వోట్లలో 8-వ భాగమైన కార్మికుల 150 హామె లవగాధ మిచ్చు కొనకలసియుండును. ఇట్టి అపరాధము

మరి నూరు మందికిని గలదు. అట్లు అపరాధమును చెల్లించవలసిన వారిలో మెక్ కి నాక్ ఫుల్ ప్రీం గిల్, ఆస్టిక్ హారిసన్ గారు గలరు. ప్రస్తుతము జరిగిన మార్పులవలన 1910 ర సంవత్సరమున జరిగిన ఎన్నికలతో యాన్నికలను సరిపోల్చుట కష్టము. జిల్లాలనుబట్టి చూచినచో లండను కొ ఆలివెక్ పక్షమునే దృఢముగానిలిచియుండెను. ఆంగ్ల రు స్వతంత్ర లిబరల్స్ పక్షము మఱల ఎన్నుకొనబడిరి. కొ ఆలివెక్ పక్షము వారిలో ఇద్దరు కార్మికులు మాత్రం కలిగియున్నది. లాంకామైరు యొక్క మైరులందు ఎన్నికల ఫలితములు చాల ఆశ్చర్యకరముగా నుండెను. లాంకామైరునందు దెవ్వు కొనబడిన 66 సంఖ్యలలో ఒక్క స్వతంత్ర లిబరల్ పక్ష వవాడైనను లేదు. యాంగ్లమైరునందు దెవ్వు కొనబడిన 56 మందిలో స్వతంత్ర లిబరల్ పక్షము వాడొక్కఁడుమాత్రము నుండెను. ఈ 56 మంది 46 మంది కొ ఆలివెక్ పక్షమువారు. స్వతంత్ర లిబరల్స్ సంఖ్యమునందును కొ ఆలివెక్ పక్షము బలమునొందినగాని కార్మికపక్షము బలమునొందలేదు. స్వాట్టుండునందునైనను జయించిన లిబరల్స్ లకు ప్రేరణిద తెలియవచ్చును.

ఎన్నికల ఫలము

లండను, డిసెంబరు 29:—ఇంగ్లండు వేల్స్ నందు ఎన్నికల ఫలములివి:—కొ ఆలివెక్ సుయోగ వాడుల సంఖ్య 8483000 లిబరల్స్ 1372890 కార్మికులు 172955 కొ ఆలివెక్ పక్షమునకు చెందిన లిబరల్స్ 1300600 కార్మికులు 2287100 సుయోగ వాడులు 828200 స్వాతంత్ర్య వాడులు 466700. ఓడింపబడిన 122 స్థానములలో 59 మంది లిబరల్స్ 14 మంది కార్మికులును, 9 మంది కొ ఆలివెక్ సుయోగ వాడులు, 9 మంది కొ ఆలివెక్ లిబరల్స్, 2 రు స్వాతంత్ర్య వాడులును పూర్వపు పార్లమెంటునందుండిరి.

ESSENCE OF ORANGE

మిక్సిలి మనోహరమును నువాదన 126
(రెవెన్యూ) ఆటో దిల్ బహార్. (రెవెన్యూ) కావడినది.
ఇట్టి దీక్షాపత్రముని కనుగొనవచ్చును, సాటిలేని దుస్సౌజ్ఞమును ముదాపరచుటకు ఆటో దిల్ బహార్, సారాఁదయగాని, తేర్చబడలేదు సిద్ధము చేయబడిన కేరల పువ్వువారము.
నీ కుదాలవై కొన్ని దిండువులు నిలువరించినచో, మనోగర్భవశాన నెట్లవలించును.
ఈ క్రింది వర్ణనములు నీసాలలో నుండును
వీన్నెనా (అర ద్రాం) నీసా 1-5 రు 0.20
చుక్కరకము నీసా 1-4 ద్రాం " 0.12-0
వేరొక్కనెనా 2 " " 1.40
వీన్నెనా 4 " రు 2.00
ర. సి. భిర్ములు బుడ్డి 1-3 0.6-0, 8 బుడ్డకు 0.140 ప్రత్యేకము.
కరెల, పుట్టుణములందరి ప్రసిద్ధమును ప్రతిమపులాను దొరవను. నీ ఆకేసుకు నకలు నెట్లు కలవు. కావున, కామ కొననపుడు నీసాను, నీ, కార్డులను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరున పరిశీలించుడు. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క నుటలును అను నరీలనచేయ గోరువారి నిగుటవారి ప్రకారం ఆటో దిల్ బహార్ ను ముదాపరచుడు.
ఇంతవరకు: అంగ్లండునందొక ప్రదేశమున కామికో కంపెనీ నెం. 155, జామ్మూనీరు పిడి, కొంతాయు. ముదాపరచుటకు—మెకా కా పురదుస్తూర్, వై నానాబాదకోడు, ముదాను

మోన పోకుడు
తుప్పుపట్టినయింకండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మోనపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.
వాయిలెన్ డెవ్ అందు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."
Wailes Dove & Company's "Bitumastic Solution."
దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాలమందిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపలువారు వల్లికు వర్చువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.
వెల రూ. 56-0-0
సోల్ ఏంజెల్లు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్, లిమిటెడ్.
ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అందు ఇంజనీరింగు వర్కు.
తెలాలపెట్టె నెం. 558 రు.
మదరాసు
389
కామోజుమగ గోరునపుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.